10 str. Wtorek, 6 lutego 1934 20 gr.

DZIEŃ POMORSKI

ORAZ WYDAWNICTWA:
DZIEŃ BYDGOSKI
DZIEŃ GRUDZIADZKI
GAZETA MORSKA

GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok VI

Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 96
Filja Admin.: Szeroka 41

Telefony dzienne: 202, 747, 749
Telefon nocny: 749
Telefon Filji: 748
Konto czekowe P. K. O. 160-315

Nr. 28

Rugi wśród urzędników Republiki

doprowadziły do rekonstrukcji gabinetu Daladiera

Na miejsce Fabry'ego — Paul-Boncour został ministrem wojny

Paryż, 5. 2. (Pat). Na miejsce ministra Fabry ministrem wojny mianowany został Paul-Boncour, na miejsce ministra finansów **Pietri** mianowany został **Marchandeau,** podsekretarzem stanu na miejsce **Daussain** mianowany został **Jaubert.**

Rada Ministrów, która zebrała się wczoraj po południu obradowała już z udziałem nowo mianowanych ministrów i nowego podsekretarza stanu.

Paryż, 5. 2. (Pat). Na posiedzeniu rady ministrów premier zaznaczył, że **jako szef rządu odpowiedzialny za jego autorytet uchyla się od wszelkiej polemiki prasowej,** uważając za swoje naczelne zadanie spełnienie obowiązku w stosunku do kraju.

Paryż, 5. 2. (Pat). W dniu wczorajszym **nastąpiły wypadki, które odbiły się głośnem echem w politycznych kołach paryskich.**

Jak wiadomo, premjer Daladier w porozumieniu z ministrem spraw wewn. Frotem dokonał poważnych **zmian na wyższych stanowiskach w administracji i sądownictwie.** Prokurator republiki przy sądzie pierwszej instancji w okręgu Sekwany **Pressard,** szwagier byłego premjera Chautemps przeniesiony został na inne stanowisko w sądzie kasacyjnym. Dotychczasowy dyrektor bezpieczeństwa publicznego **Thomm** otrzymał stanowisko administratora komedji francuskiej. Wreszcie prefekt policji **Chiappe** mianowany został generalnym rezydentem Marokka.

Zmiany te wywołały nieporozumienie przedewszystkiem w łonie samego gabinetu. Szczególnie dymisja prefekta, której domagali się socjaliści i neosocjaliści została przyjęta jako posunięcie nie mające innego uzasadnienia, jak tylko powód natury politycznej. **Minister finansów Pietri i minister wojny Fabry odrazu zareagowali na powyższe postanowienia dymisją.**

Premjer zdecydowany jest wyświetlić całkowicie aferę Stawiskiego, uniemożliwić w przyszłości podobne nadużycia. Komisja, jaka zostanie powołana do rozpoczęcia śledztwa w sprawie Stawiskiego, otrzyma wszystkie dokumenty, niezbędne do wypełnienia poruczonej jej misji. M. in. komisja ta otrzyma pełny wykaz czeków, wystawionych przez Stawiskiego.

W obronie państwowości

i interesów narodowych na Pomorzu

Oświadczenie Pomorskiej Rady wojewódzkiej Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem

Prezydjum Pomorskiej Rady Wojewódzkiej B. B. W. R. na posiedzeniu w dniu 3 lutego 1934 r. powzięło m. in. jednomyślnie uchwałę następującej treści:

Prezydjum Pomorskiej Rady Wojewódzkiej B. B. W. R. na posiedzeniu w dniu 3 lutego 1934 powzięło m. in. jednomyślnie uchwałę następującej treści:

OD DŁUŻSZEGO CZASU SPOŁECZEŃSTWO POMORSKIE JEST ŚWIADKIEM NIEBYWAŁEJ I BEZPRZYKŁADNEJ AKCJI PRASOWEJ ZE STRONY NACZELNEGO ORGANU STRONNICTWA NARODOWEGO NA POMORZU P. N. „SŁOWO POMORSKIE".

PISMO TO, NIE ZNAJDUJĄC RZECZOWYCH ARGUMENTÓW W WALCE Z RZĄDEM I OBOZEM PRORZĄDOWYM ZASTOSOWAŁO JAKO ŚRODEK WALKI POLITYCZNEJ METODĘ NIEZWYKLE ZJADLIWEGO, DRAŻNIĄCEGO I PROWOKACYJNEGO, A W FORMACH SWYCH BEZPRZYKŁADNEGO ATAKOWANIA NAJWYŻSZYCH CZYNNIKÓW W POLSCE.

ORGAN TEN NIE ZAWAHAŁ SIĘ W SWYCH ATAKACH GODZIĆ W AUTORYTET I MAJESTAT GŁOWY PAŃSTWA, USIŁUJĄC W RZESZACH BEZROBOTNYCH WZNIECIĆ NIENAWIŚĆ PRZECIW NAJWYŻSZEMU PRZEDSTAWICIELOWI RZECZYPOSPOLITEJ.

NIE ZAWAHAŁ SIĘ MIOTAĆ INWEKTYW PRZECIW WODZOWI NARODU, MARSZAŁKOWI PIŁSUDSKIEMU.

NIE ZAWAHAŁ SIĘ PRZEJRZYSTEMI ALUZJAMI DO POLITYCZNYCH MORDÓW ZAGRANICĄ PODSUWAĆ MYŚLI O MOŻLIWOŚCI STOSOWANIA PODOBNYCH METOD W POLSCE.

NIE COFNĄŁ SIĘ PRZED SZKALOWANIEM POSZCZEGÓLNYCH CZŁONKÓW RZĄDU I JEGO PRZEDSTAWICIELI, JAK RÓWNIEŻ PRZED BEZCZESZCZENIEM I NAPADANIEM NA ZASŁUŻONE W WALKACH O NIEPODLEGŁOŚĆ ORGANIACJE SPOŁECZNE, NA DORASTAJĄCE POKOLENIE PRZYSZŁYCH OBROŃCÓW OJCZYZNY, ORAZ NA PRORZĄDOWYCH DZIAŁACZY SPOŁECZNYCH.

CAŁĄ TĘ AKCJĘ, NIESŁYCHANĄ W SWEJ AGRESYWNOŚCI, A GODZĄCĄ W ŁAD PUBLICZNY I SPOKÓJ SPOŁECZNY, UPRAWIA „SŁOWO POMORSKIE" BEZKARNIE, WYZYSKUJĄC BRAKI DOTYCHCZASOWEGO USTAWODAWSTWA PRASOWEGO, KTÓRE POWOŁANYM WŁADZOM PAŃSTWOWYM NIE DAJE MOŻNOŚCI SKUTECZNEJ INTERWENCJI KARNO - PRAWNEJ PRZECIW TEGO RODZAJU WYWROTOWEJ DZIAŁALNOŚCI.

JAKO PRZEDSTAWICIELE NAJLICZNIEJSZEGO NA POMORZU POLITYCZNO - SPOŁECZNEGO OBOZU POTĘPIAJĄC JAKNAJOSTRZEJ TE METODY I SPOSOBY WALKI POLITYCZNEJ, STWIERDZAMY, ŻE

wyrządzają one państwowości polskiej i interesom narodu polskiego na Pomorzu niepowetowane szkody

POWODUJĄC JEDNOCZEŚNIE W SWYCH SKUTKACH ZROZUMIAŁE ROZDRAŻNIENIE, PODNIECENIE I WZBURZENIE UMYSŁÓW PAŃSTWOWO MYŚLĄCEJ LUDNOŚCI.

OŚWIADCZAJĄC, IŻ Z ZASZŁEMI W UBIEGŁĄ ŚRODĘ W TORUNIU WYPADKAMI BEZPARTYJNNY BLOK WSPÓŁPRACY Z RZĄDEM NIE POZOSTAJE W ŁĄCZNOŚCI, GDYŻ ZGODNIE Z IDEOWEMI ZAŁOŻEIAMI BBWR. UWAŻAMY PRACĘ POLITYCZNĄ ZA SZKOŁĘ WYCHOWANIA PAŃSTWOWEGO, — APELUJEMY, DO UCZCIWEJ CZĘŚCI OPINJI STRONNICTWA NARODOWEGO NA POMORZU, BY SWOJĄ POSTAWĄ ZMUSIŁO NACZELNY ORGAN SWEGO STRONNICTWA DO ZANIECHANIA ANTYPAŃSTWOWYCH I OBURZAJĄCYCH METOD WALKI.

Prezes Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Bezpart. Bloku Współpracy z Rządem:
Mieczysław Paluch.

Członkowie Prezydjum:

dr. Konrad Studowski, Lech Czarliński, Jan Donimirski, ks. dr. Łęgowski, dr. Kazimierz Eeden-Tempski, Wacław Hulewicz, Czesław Wojciechowski, TeofilSchab, Alfred Birbaumayer Zygmunt Tebinka, Czesław Makowski, Tadeusz Napiórski.

Rokowania gospodarcze polsko-gdańskie

(o) **Warszawa, 5. 2. (Tel. wł.).** Jutro, 6 bm. w Warszawie rozpoczynają się **rokowania polsko - gdańskie** w sprawach celnych i innych kwestjach gospodarczych.

Ze strony polskiej przewodniczyć będzie delegacji radca Lalicki, ze strony gdańskiej radca Buetner.

Polak wiceprezesem F. A. I.

Sukcesy naszego lotnictwa na Zieździe w Kairze

Delegat Polski na trzydziesty trzeci Zjazd Międzynarodowego Związku Lotniczego (F. A. I.) w Kairze, ppułk. dypl. Bogdan J. Kwieciński, sekretarz Generalny Aeroklubu RP. i dotychczasowy członek Zarządu FAI. — wybrany został ponadto na wiceprezesa FAI. i na członka Międzynarodowej Komisji Sportowej. Stanowisko wiceprezesa FAI. poraz pierwszy przypadło nam w udziale.

Jednocześnie międzynarodowy Zjazd w Kairze, zrzeszający 34 państwa przyznał Polsce trzeci głos. Największa ilość głosów, dzięki którym dane państwo może uczestniczyć w obradach FAI. wynosi 4 głosy i tę ilość głosów posiadają jedynie państwa oddawna przodujące w lotnictwie, współzałożyciele FAI., jak np. Francja, Niemcy, Włochy.

Pakt bałkański dziś będzie parafowany

Ateny, 5. 2. (Pat). Według otrzymanych tu wiadomości, Grecja, Turcja, Jugosławja i Rumunja doszły do ostatecznego porozumienia w sprawie zawarcia paktu bałkańskiego na okres lat 10. Pakt ma być parafowany w dniu dzisiejszym.

Białogród, 5. 2. (Pat). W ciągu całego dzisiejszego dnia w Białogrodzie odbywały się **konferencje między ministrami spraw zagr. Jugosławji, Rumunji, Turcji i Grecji.** Po ukończeniu konferencji będzie wydany **oficjalny komunikat, streszczający osiągnięte rezultaty.** Wszystkie dzienniki jugosłowiańskie poświęcają obszerne artykuły konferencji ministrów spraw zagranicznych państw bałkańskich.

Więźniom w Niemczech nie wolno witać się

przez podnoszenie rąk

Berlin, 5. 2. (Pat). Pruski minister sprawiedliwości wydał **rozporządzenie zakazujące więźniom witanie się przez podniesienie ręki.** W motywach swojego rozporządzenia minister oświadczył, że prawo posługiwania się „pozdrowieniem niemieckiem" przysługuje wyłącznie wolnym obywatelom niemieckim.

Awantury przed pałacem biskupim w Moguncji

W Moguncji odbyła się demonstracja przeciwko tamtejszemu biskupowi katolickiemu *dr. Hugo.* Manifestanci ruszyli pod pałac biskupi, domagając się okrzykami *odwołania biskupa, jako rzekomego zwolennika separatystów nadreńskich.*

Kilku młodocianych awanturników wywiesiło na drzwiach przed pałacem *flagę o barwach dawnej republiki nadreńskiej* i pomalowało ściany pałacu temi samemi barwami. Według doniesień prasy, powodem demonstracji były zarządzenia biskupa, aby na kościołach katolickich w jego djecezji wywieszano *wyłącznie flagi kościelne.*

Sensacyjna dymisja

Świeżo mianowani ministrowie francuscy *Pietri i Fabry* oraz podsekretarz stanu Doussain wręczyli premjerowi Daladier prośby o dymisję.

Zdaniem kół politycznych, na stanowisko ministra wojny wysuwany jest *Paul Boncour.*

Kto zostanie mistrzem świata w hokeju na lodzie?

Medjolan 5 2 (PAT). W międzynarodowych zawodach hokeju na lodzie o mistrzostwo świata biorą udział drużyny Anglji, Austrji, Belgji, Czechosłowacji, Francji, Kanady Niemiec, Rumunji, Stanów Zjedn., Szwajcarji Węgier i Włoch. Oprócz Polski brak jest drużyny szwedzkiej Kanada i Stany Zjedn. w eliminacyjnych zawodach udziału nie biorą.

W dniu wczorajszym rozegrano spotkania: Węgry — Anglja 2:0 w tercjach 0:0, 1:0, 1:0, Szwajcarja — Belgja 19:1; w tercjach 6:0, 8:0 5:1; Austrja — Niemcy 2:1, w tercjach 0:1, 1:0, 1:0, Francja — Rumunja 4:1, w tercjach 2:0, 1:0, 1:1 W spotkaniu towarzyskiem między drużyną Stanów Zjedn. i Włoch zwycięstwo odniosły Stany Zjedn. w stosunku 5:0.

Mecz piłkarski Polska - Szwecja odbędzie się w Sztokholmie w maju

Sztokholm, 1. 2. (PAT). Szwedzki związek piłki nożnej zdecydował, że międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Szwecja odbędzie się w Sztokholmie dnia 23 maja be

ROBERT VAUCHER,
Redaktor „Excelsior'u".

Polska z roku 1934

to mocarstwo świadome swej wielkiej roli

Pod powyższym tytułem ukazał się na łamach znanego paryskiego dziennika „Excelsior" artykuł pióra doskonałego znawcy stosunków polskich, red. Roberta Vaucher. Artykuł ten, świetnie oceniający sytuację i rolę Państwa Polskiego w układzie stosunków europejskich, podajemy za zgodą autora w pełnym przekładzie. Niechby ten objektywny głos był bodźcem do tem wytrwalszej pracy wszystkich państwowo myślących ludzi na Pomorzu, stając się jednocześnie policzkiem dla tych partyjnych czynników, które swem prowokacyjnem atakowaniem Rządu polskiego usiłują szkodzić mocarstwowemu rozwojowi Państwa.

(Przyp. Red.)

W roku 1933-cim widzieliśmy dwa etapy rozwoju stosunków polsko - niemieckich. W pierwszym etapie, gdy Hitler doszedł w Niemczech do władzy, coraz niebezpieczniejszemi stawały się groźby, skierowane przeciw całości granic Polski. W tym czasie Polska zdobyła się na należyte przygotowanie armji i możemy w chwili obecnej śmiało powiedzieć: — w Berlinie wzięto to poważnie pod uwagę, tembardziej, że przedstawiciele Niemiec w Warszawie wcale nie ukrywali przed Berlinem swoich uzasadnionych obaw o powodzenie Niemiec w ewentualnym zatargu zbrojnym. W owym czasie poważnie obawiano się wojny. Naprężenie stosunków polsko - niemieckich przerwała wizyta posła Rzeczypospolitej w Berlinie, min. Wysockiego, który w imieniu Marszałka Piłsudskiego zapytał kancelerza Rzeszy, czy Niemcy życzą sobie wojny z Polską czy pokoju? Hitler opowiedział się za pokojem. Zdajemy sobie doskonale sprawę, że Niemcy, całkowicie zaprzątnięte własnemi zamieszkami wewnętrznemi, nie czuły się na siłach prowadzić wojny z Polską.

Skutkiem tej odpowiedzi Polska spokojnie potraktowała „zainstalowanie się" hitlerowców w Gdańsku. Od tego czasu hitlerowcy uderzyli w inny ton i spokój zapanował w zakątku nadbałtyckim, który napawał trwogą wojny całą Europę, cały świat.

Z chwilą jednak, gdy Niemcy opuściły Ligę Narodów, mogłoby się wydawać, że zaczną one od gwałtownych zbrojeń, wymierzonych przeciw bezpieczeństwu Polski. Wówczas właśnie nastąpiły spotkania posła polskiego w Berlinie min. Lipskiego z Hitlerem i posła niemieckiego w Warszawie min. Moltke'go z Marszałkiem Piłsudskim. W wyniku tych spotkań podpisano deklarację polsko - niemiecką o wyrzeczeniu się przemocy we wzajemnych stosunkach.

Porozumienie polsko - niemieckie jest aktem bardzo ważnym. Nie można go jednak uważać, jak to niektórzy mylnie czynią, za „przymierze". Tembardziej nie należy z polsko - niemieckiej deklaracji wyciągać wniosku o możliwości „aneksji" Ukrainy". Wprawdzie ostatnie przemówienie Rosenberga pozwala się domyślać tego planu, jednak nie jest on realny. Stosunki polsko-rosyjskie są dzisiaj tak dobre że można twierdzić, iż Polska nie zaplącze się w żadną awanturę przeciw Sowietom. Rok 1920-ty minął raz na zawsze. Wówczas Polska prowadziła zupełnie inną politykę i Petlura mógł odegrać rolę polskiego sprzemierzeńca. Dzisiaj natomiast Polska nie może mieć żadnej korzyści z włączenia do swego obszaru prowincji rolniczej, sama bowiem walczy z trudnościami w poszukiwaniu rynków zbytu dla nadmiaru własnych produktów rolnych.

Z chwilą unormowania stosunków z Niemcami zniknął z horyzontu świata t. zw. „korytarz" polski. Piszemy: — z horyzontu świata, bo dla Polski nie istniał on nigdy. Pod tym względem niema żadnej różnicy pomiędzy rządem Rzeczypospolitej a społeczeństwem. Wszyscy z jednakowym zapałem stwierdzają gotowość zdecydowanej obrony Pomorza w razie najmniejszego nawet zakusu. Całe zagadnienie Pomorza streszcza się dla Polaków w kilku słowach, któremi mnie zaszczycił jeden z generałów z najbliższego otoczenia Marszałka Piłsudskiego: — „Jeśli Niemcy życzą sobie zająć nasze Pomorze, niema nic prostszego: — niech próbują. Jesteśmy dziś kompletnie przygotowani i potrafimy je zawsze obronić".

Pod tym względem nie można mieć żadnych złudzeń. Polska nigdy się nie zgodzi na żadne „rekompensaty" w postaci dostępu do morza gdzieindziej. Pomorze jest zamieszkałe przez ludność bezsprzecznie polską i będzie zawsze należało do Polski.

Jednym z bardzo ważnych momentów rokowań polsko - niemieckich jest to, że Niemcy, porozumiewając się bezpośrednio z Polską, przestają tem samem traktować Polskę jako „państwo sezonowe", lecz traktują jako równe sobie mocarstwo. Podkreślić to należy, gdyż niektóre państwa jeszcze dzisiaj nie doceniają znaczenia i siły Polski, a zdarza się również, że nie ocenia tego i Francja.

Polska oświadczyła światu wyraźnie w przededniu podpisania Paktu Czterech, że nie uważa się za państwo „drugiej kategorji" i protestuje przeciwko klasyfikacji państw na „wyższe" i „niższe". Nie wszyscy uważali wtedy stanowisko Polski za słuszne. A jednak dzisiaj Niemcy całkowicie zrozumiały i oceniły siłę swego wschodniego sąsiada. Wpłynęły na to oczywiście wspaniałe sukcesy międzynarodowej polityki i dyplomacji polskiej, lecz również wpłynęła na to polska rzeczywistość gospodarcza.

Oto państwo, któremu piętnaście lat temu Niemcy przepowiadały zaledwie kilka lat istnienia, wykazało, że mimo fatalnej konjunktury światowej zdołało nie tylko uniknąć wstrząsów gospodarczych i bankructwa, lecz również nie zaniechało regulowania swoich zobowiązań. Widzimy przecież w Niemczech ograniczenie swobodnego obrotu pieniężnego z zagranicą, podczas gdy Polska zostawiła pod tym względem zupełną swobodę, nie odstępując ani na chwilę od zasad klasycznej gospodarki.

Jeden z wyższych urzędników ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie powiedział mi: — „Możemy porównać nasz kraj do człowieka, który w czasie gorszej konjunktury zmienia swój dwunastopokojowy apartament na dwupokojowe, skromne mieszkanie, aby uniknąć nadmiernych wydatków. Wszyscy obniżyliśmy stopę życiową, ale płacimy swoje długi."

Francja powinno uznać i ocenić realizm polityczny naszego najlepszego sprzymierzeńca. Powinniśmy wszyscy zrozumieć, że Polska nie jest „drugorzędnem" państwem Europy, lecz mocarstwem, które rozumiejąc doskonale własną, wielką przyszłość, konsekwentnie dąży do wytkniętej linji.

Widzieliśmy nietylko wysiłki Polski w dziele zabezpieczenia pokoju świata, ale także widzimy konkretne rezultaty tych wysiłków. A właśnie to coraz bardziej nas przekonywa o sile i potędze Polski, która dzisiaj potrafiła wykazać przed światem swoją niezłomną wolę utrzymania pokoju i wolę tę zdołała narzucić innym.

Jeszcze jeden minister zamieszany był w aferę Stawiskiego

Śledztwo w sprawie afery Stawiskiego prowadzone jest w dalszym ciągu z całą energją. Przeprowadzono konfrontację dwóch przyjaciół Stawiskiego, Voix i Pigaglio. Chodziło o wyjaśnienie sprzeczności w zeznaniach obu oskarżonych co do okresu ucieczki i ukrywania się Stawiskiego. Sprzeczności pogłębić miały zeznania przyjaciółki Voix panny Almeras. Pigaglio zachowuje się w więzieniu bardzo buńczucznie, grożąc w razie niewypuszczenia go na wolność strajkiem głodowym. W przystępie zdenerwowania miał on oświadczyć, że wiążą go doskonałe stosunki z jednym z b. ministrów. Voix natomiast jest mocno przygnębiony. Jego przyjaciółka, pozostająca na wolności, panna Almeras, jak donoszą dzienniki, zamierza w najbliższych dniach ogłosić broszurę o ostatnich chwilach życia Stawiskiego w Chamonix oraz o dwuznacznej roli, jaką odegrać miał w całej sprawie Pigaglio.

Dwaj inni oskarżeni red. Darius i dep. Duburry zostali przewiezieni do więzienia w Pau i oczekują na decyzję tamtejszego urzędu prokuratorskiego.

Konflikt austro-niemiecki przed forum Ligi Narodów

Rząd austrjacki zwrócić się ma do *Ligi Narodów* w sprawie konfliktu z Rzeszą w poniedziałek po południu. Austrja powołała się na paragraf 2 art. 11 paktu Ligi, w myśl którego *członkowie Ligi Narodów mogą zwrócić uwagę Rady na wszelkie okoliczności, mogące zakłócić pokój świata.*

Popieraj LOPP!

Ponad głowami zbankrutowanych partyjników

do twórczej pracy dla Państwa

Sromotna klęska Korfantego

W Warszawie odbył się kongres, który był widomym znakiem, że rozłam w Chrześcijańskiej Demokracji stał się faktem dokonanym. Delegaci poszczególnych środowisk, skupiających około 60 proc. stanu liczebnego organizacji utworzyli nowe stronnictwo pod nazwą Zjednoczenie Chrześcijańsko - Społeczne, oświadczając jednocześnie, że **nie chcą mieć nic wspólnego z przywódcą Chrz. Dem. p. Korfantym.**

Zdrowy odłam dotychczasowej Chrześc. Dem. postanowił iść własną drogą.

Kongres poprzedziło nabożeństwo w kościele św. Krzyża, celebrowanem przez ks. Z. Kaczyńskiego, dyrektora Katolickiej Agencji Prasowej.

Na kongres przybyli uczestnicy zjazdu w Królewskiej Hucie oraz delegaci z tych ośrodków, którym p. Korfanty odmówił przedstawicielstwa. Reprezentowane były następujące okręgi: Warszawa, woj. Warszawskie, Śląsk Cieszyński, Poznańskie, łódzkie województwo, Zagłębie Dąbrowskie, okręg warszawski, okręg radomski, Kraków, okręg samborski, okręg stanisławowski, woj. lubelskie, **okręg bydgoski.** Przewodniczył b. min. Kazimierz Tyszka. Referat polityczny wygłosił b. min. Stefan Smólski. Po obradach, postanowiono powołać do życia nowe ugrupowanie: Zjednoczenie Chrześcijańsko - Społeczne, które zrywa z dotychczasową taktyką **Korfantego — opozycji dla opozycji.**

Do nowego stronnictwa weszli działacze chadecji i przedstawiciele organizacyj zbliżonych ideowo do ruchu chrześcijańsko-społecznego.

Kongres powziął rezolucję, stwierdzającą, że biorący udział w kongresie pełnomocni delegaci Ch. D. przestają się uważać **z dniem 2 lutego za członków stronnictwa i zobowiązują się dokonać we wszystkich ośrodkach prowincjonalnych formalnego przyłączenia organizacji Ch. D. do Zjednoczenia chrześcijańsko - społecznego.**

Za współpracą z nowem stronnictwem wypowiedzieli się **delegaci związków zawodowych,** do których należą chrześcijańsko-społeczne organizacje zawodowe.

Powstanie nowego stronnictwa oraz wszystkie uchwały zapadłe na kongresie wymierzone są **przeciw polityce Korfantego i jego dyktaturze w partji.** Polityka ta — jak stwierdzono — nietylko mija się z **celami społecznego ruchu chrześcijańskiego,** lecz jest wręcz **dla niego szkodliwa.**

W konkluzji twórcy nowego stronnictwa wypowiadają się **za rzeczową opozycją wobec rządu i twórczą pracą dla Państwa, którego dobro uznano za najwyższe.**

Do rady naczelnej weszli jako prezes rady p. Burtan z Krakowa, jako wiceprezesi b. minister Smólski z Lublina, b. minister Piechocki z Poznania oraz b. pos. Ludwik Gdyk z Warszawy oraz 30 członków rady. Do zarządu głównego wybrano: jako prezesa b. min. inż. Kazimierza Tyszkę z Warszawy, jako wiceprezesów prof. Stefana Bryłę, b. premjera A. Ponikowskiego — z Warszawy, Antoniego Harasza z Łodzi, posła Jana Pobożnego ze Śląska Cieszyńskiego i posła Marcina Rocha z Poznania, oraz 11 członków zarządu z różnych miast Polski.

Organami prasow. nowego stronnictwa są: **„Głos Narodu"** w Krakowie, **„Dziennik Bydgoski"** w Bydgoszczy i **„Nowy Kurjer"** w Poznaniu.

Kongres powyższy jest jeszcze jednym z dowodów, że świadomy element obywatelski zrywa wrzędzie z warcholską działalnością partyjną i **ponad głowami zbankrutowanych działaczy przechodzi do twórczej pracy dla Państwa,** a bankrutujące sztaby partyjne i ich przywódcy **pozostają na lodzie,** skazani na również niesławny koniec, jak i **niesławna a wręcz szkodliwa była ich cała dotychczasowa działalność.**

Dawniejszy zaś **benjaminek endecji, p. Korfanty,** przegrał sromotnie, bo przegrał nawet **we własnych szeregach.**

„Ich" przodkowie

Opozycja, zwłaszcza zaś endecja, prowadzi w tej chwili zajadłą i wrzaskliwą kampanję nietyle przeciw t r e ś c i nowej Konstytucji, ile przeciwko f o r m i e, w jakiej została uchwalona.

Pp. endecy, „atakując" uchwalenie nowej Konstytucji od strony formalno-regulaminowej, nie są w tem nawet oryginalni, gdyż mają swych „przodków historycznych", którzy przed 143 laty takiejże „argumentacji" używali w walce z... Konstytucją 3-go Maja.

Oto dosłowny wyjątek z „Uniwersału" (manifestu), podpisanego dnia 19 maja 1791 roku w T a r g o w i c y przez Stanisława Szczęsnego Potockiego i Dyzmę Tomaszewskiego, wodzów nieszczęsnej konfederacji targowickiej. Podajemy go w brzmieniu ówczesnej pisowni:

...„Rozpoczął się Seym z limity (obrady), pod czas którey wierni Posłowie po Prowincyach się rozjechali, niemaiąc powrócić, aż na drugi po rospoczęciu Seymu tydzień, bo pierwszy, podług ustawy Seymu do Ekonomicznych czynności miał bydź użyt; a przeto w tym przeciągu czasu wolność Rzeczypospolitey zdawała się nie bydź w niebespieczeństwie. Zostali się w Warszawie ci, co intrydze posłuszni, lub ci, co do spisku zaciągnieni zostali."

„Dzień wybuchnienia spisku był naznaczony piąty Maia, lecz sprzysiężeni, widząc, że Posłowie zebrać się i zwiększyć swą liczbę mogą... nagle wykonanie dzieła swego przyspieszyli, i dzień trzeci Maia został Epoką zbrodni (!) przeciwko Rzeczypospolitey wykonaney."

„Projekt Rzpltą niszczący, choć niesłyszany prawie, choć nierozumiany bez deliberacyi (dyskusji), którey się dopraszano, bez doświadczenia większości zdań przez turnum, (t. j. bez obliczenia głosów), bezprawnie i gwałtownie (!), bardziey przez tłuszczę (!) zwiedzioną..., niż przez Reprezentantów Narodu, których liczba była wcale szczupła, okrzykniętym został..."

Przetłómaczmy ten Uniwersał Targowicki na język wypadków dzisiejszych, a będziemy mieli zupełne podobieństwo jego „argumentacji" przeciwko sposobowi uchwalenia Konstytucji 3-go Maja z „argumentacją" dzisiejszej opozycji: — zaskoczenie, szczupła ilość posłów na sali, brak dyskusji...

W Uniwersale Targowickim dzisiejsza opozycja znajdzie, jak w zwierciadle, dokładne odbicie swego oblicza.

Konstytucja 3-go Maja zniszczona została nie siłą orgumentów regulaminowych Uniwersału Targowickiego, ale — armatami i bagnetami wojsk Katarzyny, pod opiekę której uciekła się konfederacja.

Opozycja dzisiejsza nie ma za sobą ani obcych sił fizycznych ani siły własnych zwolenników ani też siły moralnej. To też pozoruje walkę z Konstytucją, uchwaloną przez Sejm 26-go stycznia br. — „kruczkami" regulaminowemi...

Walka o szkołę polską na obczyźnie

Nieśmy pomoc naszym rodakom

Sto pięćdziesiąt lat ciągnęły z kraju naszego, z miast pod przemocą zalękłych, osaczonych policją pruską, carską i austrjacką, ze wsi obsadzonych pułkami obcych wojsk nieprzeliczone pielgrzymki braci naszej, wielkie klucze żórawie posępnych włóczęgów, **wygnanych poza rubieże ukochanej ojczyzny obcem nienawistnem prawem.** Szły i szły pielgrzymki bez końca, tonęły na dalekiej obczyźnie w morzu obcej mowy i kultury.

Osiem miljonów Polaków, trzecia część wielkiego narodu żyje dziś jeszcze poza granicami kraju. Osiem miljonów Polaków zakasuje tam na obczyźnie rękawy, urabia sobie ręce, haruje w ciężkiej pracy ku pożytkowi obcego kraju, dla zysku obcego chlebodawcy. Wszędzie tam mozoli się w trudzie pracowita ręka Polaka, najlepszego, **najwytrwalszego niemal pracownika na świecie.** Wszędzie tam przykłada się do pracy ręka polska, gdzieś tam w głębokich chodnikach kopalń w Westfalji czy Liege, sypie tony węgla na wózki, gdzieś tam smaży się przy wielkim piecu w hucie czy fabryce Amerykanina w Stanach Zjednoczonych, gdzieś tam przerzuca twarde skiby obcej roli w Prusach Wschodnich, mozoli się z wieczną puszczą w Brazylji i boryka się z twardą pracą, wszędzie, czy to na wschodzie poza granicą od Rygi i Kowna poprzez Inflanty, Białoruś, Ukrainę, Besarabię aż po Bukareszt, czy poza zachodniemi rubieżami na terenach Prus Wschodnich, wolnego miasta Gdańska, Pogranicza Złotowskiego, Śląska Opolskiego, Śląska Cieszyńskiego, Spiżu i Orawy, czy to dalej jeszcze w Nadrenji, Francji i Belgji, Kanadzie, Argentynie, Mandżurji a nawet Australji.

Wzamian za tę ciężką, oddaną obcemu chlebodawcy pracę, odbierają rodakowi naszemu na obczyźnie **jedyną szczyptę ojczyzny, mowę polską i szkołę polską.** Te osiem miljonów Polaków może pomieścić w szkole polskiej zaledwie **kilkadziesiąt tysięcy swoich dzieci.** Pozostały zgórą miljon idzie do szkół obcych, uczy się chwalby obcego kraju, obcej kultury i języka.

Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą podjął więc od dwu lat **walkę z brakiem szkoły polskiej na obczyźnie.** Podjął tę walkę i po pierwszym wspaniałym wyłomie, przez który wtargnął w roku poprzednim do uczuć społeczeństwa polskiego, przystępuje w roku obecnym do ponownej akcji. Ogłoszona na terenie całej Polski w czasie od 15 stycznia do 15 lutego 1934 r. zbiórka wśród wszystkich warstw społeczeństwa, a głównie wśród młodzieży szkolnej natrafiła na powszechną ofiarność. Z całej Polski wpływają coraz rosnące w sumie ofiary, przyczem wzruszające są datki modzieży szkolnej. Dowiadujemy się np., że szkoła powszechna w Miednikach na Wileńszczyźnie złożyła **jeden złoty 20 groszy.** Kwota ta jest najmniejsza z nadesłanych, ale tembardziej wymowna. A więc w jakiejś tam malutkiej szkółce na kresach Ojczyzny zeszła się grupka uczniów-biedaków i wysupłała skromny grosz dla rówieśników zagranicą. Ten **1 złoty naprawdę złoty** pójdzie na odległą ojczyznę i będzie pierwszą trwałą cegiełką pod budowę upragnionego przez tamtych rodaków przybytku polskiej wspaniałej mowy i kultury.

Niech ten wspólny wysiłek ubogiej szkoły w wynikach świadczący o powszechności **zachęci wielkie rzesze społeczeństwa polskiego, które po takim przykładzie nie powinno się uchylić od skromnego bodaj datku.**

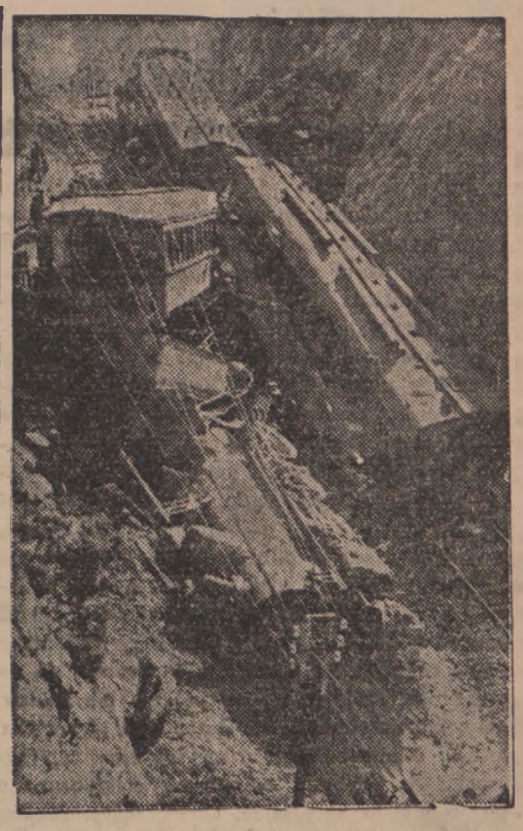

Katastrofa kolejowa w Hiszpanji pod Santander

Budujący przykład Polski

Prasa rumuńska o Pożyczce Narodowej

Najpoczytniejszy dziennik rumuński „Universul" poświęca wstępny artykuł polskiej polityce finansowej, przyczem zatrzymuje się dłużej nad Pożyczką Narodową. Artykuł podnosi godny najwyższej pochwały **entuzjazm i ofiarność społeczeństwa polskiego a zwłaszcza jego warstw pracujących,** które z całem zaufaniem pośpieszyły w dobrze zrozumianym interesie ogólnym na wezwanie Rządu do podpisywania Pożyczki.

Dziennik wyraża pragnienie, aby **budujący przykład Polski** strzeżenia własnym wysiłkiem swej równowagi budżetowej mógł być naśladowany też w Rumunji.

Dalsza zwyżka pożyczek polskich

na giełdzie w Nowym Jorku

Poniżej podajemy kursy zamknięcia pożyczek polskich w Nowym Jorku w dniu 2 b. m. (w nawiasie dla porównania kursy zamknięcia z dnia 31 ub. m.): 8% dillonowska — 83 (81 1/8), 7% stabilizacyjna — 94 (93), 6% dolarowa 71 1/2 (68), 7% warszawska — 61 1/2 (59), 7% śląska — 61 (60). Wszystkie więc pożyczki polskie wykazują w przeciągu ostatnich dni wybitną zwyżkę kursów.

Tak poważna zwyżka papierów polskich, w pewnej mierze zależna od spadku *waluty amerykańskiej* i, być może pewnego ożywienia na giełdzie nowojorskiej, niewątpliwie ma i swoje odrębne przyczyny; *wzrost zaufania zagranicy do gospodarki polskiej* oraz w szczególności do sytuacji finansowej w Polsce.

Powagi lekarskie

zalecają pastylki Panflavin dla ochrony przed zapaleniem gardła, grypą, przeciwko chorobom z przeziębienia i przy zaflegmieniu dróg oddechowych. Środek ten niszczy w ustach i gardle zarazki chorobotwórcze, jest nieszkodliwy dla żołądka i miły w smaku.

Panflavin PASTYLKI

BAYER

120 tys. chłopów w Wiedniu

defilowało przed kanclerzem Dollfussem

2 lutego przybyło do Wiednia *około 120* tysięcy chłopów ze wszystkich okolic Dolnej Austrji. Odbył się masowy pochód a następnie olbrzymie zgromadzenie. Na trybunie zajęli miejsca kanclerz Dollfuss i członkowie rządu. Defilada mas chłopskich przed trybunami trwała zgórą trzy godziny.

Kanclerz Dollfuss wygłosił przemówienie, w którem oświadczył, że ekscesy narodowo-socjalistyczne nie przybrałyby takich rozmiarów, gdyby nie były popierane *z zewnątrz.* Młodzieńcy rzucający petardy są przekonani, że Rzesza Niemiecka im pomoże i w tej nadziei odważają się na wszystko.

Kanclerz oświadcza, że będzie bronił Austrji przed hitleryzmem a następnie podziękował uczestnikom manifestacji za liczne przybycie. Było to pewnego rodzaju plebiscytem na rzecz rządu i jego programu.

Zgromadzenie zgotowało kanclerzowi burzliwą długotrwałą owację. Spokój nie był nigdzie zakłócony.

Hitler zaprasza do Rzeszy

200.000 tyrolczyków

„Daily Telegraph" donosi o dziwnej propozycji, uczynionej jakoby przez Hitlera Mussoliniemu. Hitler miał rzekomo proponować, **że osadzi na roli w Niemczech wszystkich Austrjaków zamieszkujących Tyrol włoski.** We włoskiej części Tyrolu mieszka około 200,000 Austrjaków. Wobec ostrej polityki italjanizacji Tyrolu — pisze dziennik — usunięcie wszystkich Austrjaków do Niemiec pozbawiłoby stosunki włosko - niemieckie płaszczyzny konfliktu.

Dar zakonnika — benedyktyna dla Marszałka Piłsudskiego

Sekretarjat osobisty Marszałka Piłsudskiego otrzymał z Opactwa Św. Andrzeja w Lophem les Burges w Belgji dla Marszałka Piłsudskiego broszurę pióra b. ministra spraw zagr. Chin — dziś zakonnika - benedyktyna — wielebnego Piotra Celestyna Lou-Tseng-Tsiang'a, z listem następującym:

„Wyrazy hołdu przesyła Dom Piotr Celestyn Lou-Tseng-Tsiang, — który w modlitwach łączy równie intencje swoje z intencjami wszystkich tych, którzy pracują nad utrwaleniem Królestwa Pokoju i Sprawiedliwości".

Tryjest przeciwko Gdyni

Rząd włoski ustalił obecnie szereg dalekoidących premij, mających na celu zwiększenie ruchu tranzytowego przez Trjest dla zwalczania konkurencji portu gdyńskiego. W tym celu ustalone zostały wydatne ulgi przy imporcie towarów kolonjalnych przez port trjesteński do szeregu krajów Środkowej Europy. W szczególności ulgi te, przyznane importerom austrjackim, obejmują kawę, herbatę, kakao itd. W najbliższym czasie wydatne premje ma wprowadzić rząd włoski w odniesieniu do surowców zamorskich, a w pierwszym rzędzie bawełny i wełny.

Napad 5000 indjan

Niechcą służyć w wojsku

Zbuntowani indjanie boliwijscy w liczbie około 500 napadli na stację kolejową na wybrzeżu jeziora Titicaca i zdemolowali, przecinając jednocześnie połączenia telegraficzne i telefoniczne oraz niszcząc tory kolejowe. Przyczyną buntu jest pobór indjan do wojska boliwijskiego i wielki kryzys w rolnictwie. W walce jaka się wywiązała pomiędzy zbuntowanymi indjanami i mieszkańcami miejscowości Guapui, poległo kilkunastu indjan. Powiadomiony o buncie rząd Boliwji wysłał na miejsce wypadków oddział wojska i eskadrę samolotów wojskowych, które przywróciły porządek.

Burze nad Francją

Ostre mrozy w Paryżu

Gwałtowna burza, szalejąca koło wybrzeża Bretanji uniemożliwia żeglugę. Silne fale zburzyły budującą się wieżę na Pointe du Bonc. Statek „Finistere", który wypłynął z Brest powrócił do portu z powodu gwałtownego huraganu. Również na brzegach morza Śródziemnego panują gwałtowne wiatry i burze. W Paryżu nastąpiło znaczne obniżenie się temperatury przy lodowatym wietrze. W środkowej Francji, spadły śniegi. W Lotaryngji wskutek olbrzymiej ilości śniegu przerwano komunikację na drodze Strasburg — Paryż.

W Wiedniu planowano spisek

Policja wiedeńska wykryła *spisek narodowo-socjalistyczny* i aresztowała kilka osób. Przy rewizji znaleziono przy aresztowanych *40 kg. amonitu.* Materjał ten był przeznaczony do *zamachów na dworce kolejowe* w dniu manifestacyj chłopskich. Aresztowanie spiskowców unicestwiło te plany.

Zamach na kardynała Faulhabera

„Osservatore Romano" zamieszcza wiadomość o *zamachu na kardynała Faulhabera,* podając tekst depeszy wysłanej w imieniu Ojca Świętego przez kard. Pacelli'ego, w której *Ojciec Święty błogosławi kard. Faulhabera,* wyrażając radość z powodu szczęśliwego ocalenia.

Niemieckie karabiny w Kabulu

Jak donosi prasa moskiewska, delegacja rządu kaszgarskiego udała się do Kabulu, — gdzie rzekomo prowadzi rokowania w sprawie zakupu broni z kupcem niemieckim Ebnerem, przedstawicielem niemieckich fabryk broni w Kabulu. Według tychże informacyj transport tej broni miałby być rzekomo skierowany do Afganistanu przez Indje.

Na gościńcu poprawy gospodarczej

Silny wzrost zamówień inwestycyjnych

Najbardziej charakterystyczną cechą sytuacji w Polsce w czwartym kwartale ub. r. — według oceny Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych — był stosunkowo silny **wzrost zamówień inwestycyjnych.** Wprawdzie produkcja maszyn i narzędzi jest jeszcze stosunkowo niewielka, ale znaczny wzrost zamówień pozwala przypuszczać, że w roku bieżącym nastąpił dalszy silniejszy **wzrost produkcji dóbr inwestycyjnych.** W większym nawet stopniu powiększyły się inwestycje budowlane, w szczególności w zakresie **budownictwa mieszkaniowego.**

Jeszcze bardziej większe zmiany zaszły na rynku papierów lokacyjnych. Ostatnie miesiące roku ubiegłego przyniosły wzrost kursów listów zastawnych i obligacyj. Tłumaczy się to nietylko **obniżeniem stopy procentowej** od wkładów w bankach i kasach oszczędności, ale przedewszystkiem detezauryzacją, czyli powrotem unieruchomionych w rezerwach kasowych sum kapitałowych. Wzrost kursów na giełdzie papierów wartośc. oznacza **obniżenie stopy procentowej na rynku kredytu, długoterminowego,** co posiada doniosłe znaczenie dla rozpoczęcia fazy poprawy konjunktury. Wzrosła silnie wypłacalność w obrotach kredytowych, w **szczególności w handlu,** co świadczy o większych obrotach handlowych oraz w postępowaniu procesu odbudowy kapitałów płynnych.

Działalność kredytowa banków dotychczas zwiększyła się bardzo **nieznacznie;** również nieznaczny jest przypływ złota i dewiz do Banku Polskiego, pochodzący głównie z detauryzacji złota i walut wewnątrz kraju, temniemniej zniżkowy ruch rezerw Banku Polskiego został zlikwidowany. Dalszy oczekiwany postęp w tej dziedzinie pozwoli na **rozszerzenie akcji kredytowej instytucji emisyjnej, a więc i całego systemu bankowego.** Liczba robotników, którzy znaleźli zajęcie w większym przemyśle wzrosła w porównaniu z końcem roku poprzedniego o około 30 tysięcy, oprócz wzrostu o 40 tys. robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych.

Procesy poprawy gospodarczej **nie zostały w zasadzie powstrzymane,** nawet **przez zimę** — rozmiary produkcji w grudniu 1933 r. były przeszło **o 10 proc. większe niż przeciętnie w 1932 r.**

Samorząd rolniczy na Pomorzu

na progu nowego okresu rozwojowego

Poważne zmiany, jakie zaszły w kształtowaniu się stosunków gospodarczych w rolnictwie, wytwarzające konieczność wzmocnienia rolniczych form organizacyjnych, były powodem powołania do życia Izb Rolniczych na całem terytorjum Państwa oraz przeorganizowania systemu pracy i nawet pewnej zmiany struktury ustrojowej Izb Rolniczych Zachodniej Polski. Znowelizowane podstawy prawne działalności Izb Rolniczych poszły przedewszystkiem w kierunku przyciągnięcia do pracy na terenie samorządu rolniczego więcej czynnika społecznie, najbardziej wyrobionego, tj. reprezentantów dobrowolnych organizacyj i zrzeszeń rolniczych, działających w okręgu Izby i przez przerzucenie w większym stopniu odpowiedzialności za wyniki prac Izby na szersze grono osób, tj. na Zarząd. Uwidoczniło się to przez powierzenie wyboru prezesa nie Radzie Izby, jak dotychczas, ale Zarządowi, aby w ten sposób odpowiedzialność za jej kierownictwo przelać w większej mierze na elastyczne i sprawne ciało kolegjalne. Charakterystycznym prócz tego, rysem nowego stanu prawnego jest przelanie większej części uprawnień w stosunku do Izby, które dotychczas przysługiwały Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych — na Wojewodę Pomorskiego. Wziąwszy pod uwagę równoczesne przyłączenie do Urzędu Wojewódzkiego, rozbudowanych i bardzo poważnych agend b. Okręgowego Urzędu Ziemskiego, widzimy, iż wynika z tego daleko idąca konsekwentność w scentralizowaniu w ręku Wojewody Pomorskiego decyzji co do całokształtu zagadnień rolnych na Pomorzu, co zasadniczo było tylko usankcjonowaniem stanu faktycznego, przy poważnej jednakowoż eliminacji możliwości biurokratyzmu, a więc moment bardzo dodatni.

DOBROWOLNE FORMY ORGANIZACYJNE FUNDAMENTEM DZIAŁALNOŚCI IZBY ROLNICZEJ

Przy tej reorganizacji tendencją ustawodawcy było m. in. oparcie prac Izby Rolniczej na ogniwach organizacyjnych rolniczych zrzeszeń dobrowolnych. Izba bowiem jest instytucją o charakterze nadrzędnym, to też bez organizacyj dobrowolnych, a więc w pierwszym rzędzie Kółek Rolniczych i Towarzystw Rolniczych Powiatowych zachodziłaby obawa, iż działalność jej będzie zawieszona w powietrzu, w próżni, a tem samem, w braku styczności z żywym organizmem gospodarczym, w dużej mierze oparta jest na przesłankach teoretycznych. Na tem polu należy z zadowoleniem stwierdzić, że w odwrotności może do innych dzielnic, na Ziemiach Zachodnich wogóle, w szczególności zaś na Pomorzu, nie istnieje kwestja jakiejś bezpodstawnej, nieistotnej emulacji między Izbą Rolniczą, a zorganizowanym łańcuchem zrzeszeń dobrowolnych rolniczych. Kierunek myślowy i zastosowanie praktyczne, jakie się na Pomorzu ustaliły, polega na zasadzie *łączności i nierozerwalności prac samorządu rolniczego*, tj. Izby Rolniczej jako centralnej instytucji rolniczej od działalności organizacyj rolniczych z Pomorskiem Towarzystwem Rolniczem na czele. Trudności powstałyby niechybnie dopiero wtedy, gdyby, bądź organizacjom zabrakło Izby, bądź Izba Rolnicza nie znalazła swego odpowiednika i podstawę rozwoju swej działalności w postaci zrzeszeń dobrowolnych.

Zagadnieniem trudniejszem na Pomorzu, lecz nie mniej poważnem, jest należyte zajęcie przez Izbę Rolniczą stanowiska stosunku do organizacyj spółdzielczych, innemi słowy do spółdzielczości rolniczej tak kredytowej, jak i produkcyjnej i handlowej. Układanie się stosunków na tem polu, powoduje konieczność sprowadzenia spraw spółdzielczości na Pomorzu do jednego mianownika. Należałoby więc znaleźć sposób porozumienia się między wszystkiemi odłamami spółdzielczości na Pomorzu z tem, że sprawą tą powinnaby się zainteresować Izba Rolnicza, biorąc w swoje ręce inicjatywę tego porozumienia się.

Trzecim wreszcie momentem, który w płaszczyźnie tej należy poruszyć, jest zupełnie ścisłe zazębienie współpracy między samorządem rolniczym, a terytorjalnym, co, dzięki żywej działalności powołanych ostatnio do życia Okręgowych Komisyj Rolnych, nie będzie przedstawiało zbyt wielkich trudności, zwłaszcza wobec przychylnego stanowiska samorządów powiatowych i odpowiednio już przepracowanych form współpracy.

Nastawienie kryzysowe w działalności Izby Rolniczej

Mając silne i zdrowe, znowelizowane ostatnio podstawy prawne swego rozwoju oraz szerokie oparcie o terenowy element społeczny skupiający się bądź w organizacjach spółdzielczych, lub też wreszcie oddający się pracy na terenie samorządu terytorjalnego, oraz zmontowane swe placówki terenowe w postaci okręgowych Komisyj Rolnych, może Izba Rolnicza przystąpić do poważnego nawet ożywienia swej działalności. Na tem miejscu zachodzi pytanie, jakie winno być jej zasadnicze nastawienie, któreby przebijało się tak w pracach apartu wykonawczego biura Izby, jak i wynikało z samych najżywotniejszych potrzeb warsztatów rolnych i było tematem szerokiej inicjatywy społeczeństwa rolniczego.

Zagadnienie to można rozważać z różnych punktów widzenia. Stojąc jednakże na stanowisku czysto gospodarczem, mniemamy, że nastawienie Izby winno iść, tak jak dotychczas, z duchem czasu, tj. oprzeć się w szczególnej mierze na sytuacji kryzysowej rolnictwa, wychodząc z założenia, że nie jest ona ściśle przejściowa w całem znaczeniu tego słowa, lecz utrwalająca się na pewien dłuższy lub krótszy czasokres. Nie jest to naturalnie nic nowego, gdyż już samo ułożenie się stosunków gospodarczych wyrobiło to nastawienie Chodzi jednakże o podkreślenie dwóch zasadniczych linij postępowania, a mianowicie: stosowania nadal rewizji gospodarczych metod postępowania w dziedzinie produkcji tak roślinnej, jak i zwierzęcej, organizacji pracy warsztatów, organizacji zbytu etc., a z drugiej strony nie ustawienia w ostrożnem lecz wytrwałem szukaniu nowych dróg, nowych możliwości, bądź produkcyjnych, bądź organizacyjnych, na którem polu objętem działalnością Izby, przy unikaniu, rzecz jasna, wszelkiego eksperymentatorstwa i w oparciu o ścisłą kalkulację gospodarczą.

Pójście zdecydowane i równoczesne w obu tych kierunkach, z uwzględnieniem nowoukładających się stosunków, jakie zmiany ostatnie spowodowały, jest jedynym, aczkolwiek trudnym, zasadniczym środkiem ciężkości prac Izby, tym trudniejszym, iż nie jest to dziedzina epokowych wynalazków, któreby zdolne były wprowadzić rewolucyjne zmiany w traktowanem zagadnieniu, lecz drobiazgowej i mrówczej pracy.

Wynik poczynań Izby w tym kierunku będzie naturalnie proporcjonalny do stopnia, w jakim element społeczny rozwinie swą inicjatywę, tak w zakresie szerszym, jak i w zakresie najskromniejszego nawet warsztatu rolnego, W ten sposób przechodzę do kwestji bodajże najważniejszej, jaką stanowi ROZWINIĘCIE INICJATYWY ROLNICTWA W RAMACH SAMORZĄDU ROLNICZEGO.

Cała wartość pracy Izby, jako formy organizacyjnej, polega na wydaniu ze siebie przez element społeczny maksimum przedsiębiorczości. Inicjatywa ta winna obracać się w dwóch zasadniczych stadjach. Po pierwsze czynnik społeczny, tj. bądź poszczególni rolnicy, bądź ich organizacje, powinien przedkładać Izbie wszelkie możliwości i wszelkie nowe momenty które im się w codziennej pracy nasuną.

Takie przejawy inicjatywy terenowej przejść winny przez pryzmat doświadczenia i fachowości Izby Rolniczej i w razie ujemnego wyniku badań, zostać odrzuconemi, bądź też w przeciwnym razie, w postaci tej samej, lub zmodyfikowanej, powrócić na teren, powodując rolnika do przejścia do drugiego stadjum inicjatywy, tj. do stadjum przejęcia, gruntownie zbadanych przemyślanych przesłanek i propagowania ich we wskazanej przez Izbę mierze.

Te są zasadnicze ramy pracy. Od społeczeństwa rolniczego zależeć będzie wypełnienie ich żywą substancją swego doświadczenia, wysiłku i inicjatywy.

Z.

Przeszło POŁMILJONA zł.
wypłaciła kolektura
J. DZIERŻANOWSKIEGO
swym graczom w ostatniem ciągnieniu 4 klasy
DLATEGO TEŻ KTO CHCE WYGRAĆ na loterji państwowej
NABYWA LOS I-ej kl. w KOLEKTURZE
J. DZIERŻANOWSKIEGO WARSZAWA NOWY-ŚWIAT 64
Zlecenia zamiejscowe załatwiane są odwrotną pocztą, oryginalne losy loteryjne wysyła się natychmiast po wpłaceniu należności na P.K.O. Nr. 274 lub pocztą.
Wszyscy klienci otrzymują bezpłatnie ilustrowany miesięcznik, w którym umieszczane są tabele wygranych
9521

Bronią się przed polskim węglem

Protest angielskich górników

Egzekutywa federacji górników Wielkiej Brytanji uchwaliła ostry protest przeciwko zbytecznemu — zdaniem federacji — sprowadzaniu przez przemysł angielski obcego węgla, wobec ujemnych skutków, jakie sprowadzanie obcego węgla wywołuje w tych krajach, które na podstawie umów handlowych są stałymi odbiorcami węgla brytyjskiego. Federacja górników zwraca się wobec tego do właścicieli kopalń oraz do rządu, wzywając ich do zapobieżenia podobnym możliwościom na przyszłość.

W związku z tą zagraniczną trwogą przed polskim węglem, dowiadujemy się, że wiedeński sąd handlowy oddalił w 2 instancji odwołanie austrjackich importerów węgla od wyroku, oddalającego żądanie zwrotu różnicy między taryfą normalną na węgiel, wysyłany z Polski do Austrji, a taryfą ulgową na węgiel polski wysyłany do Włoch i Jugosławji. — W ten sposób zakończone zostały pomyślnie dla kolei polskich procesy cywilne, sięgające łącznie sumy kilkunastu miljonów złotych.

Podpalacze razem ze strażą ogniową

spalili 262 budynki na Pomorzu pruskiem

Dnia 30 stycznia 1934 zaaresztowano w miejscowości Bahn na Pomorzu pruskiem trzecią z rzędu szajkę podpalaczy, składającą się z 12 osób. Celem nadania pożarem podłoża politycznego i terorystycznego, dokonywano podpaleń w takie dni, jak urodziny kanclerza Hitlera, „Święto Pracy" itp. Właściciele nieruchomości płacili za podpalenie od 20—100 mkn. Z szajką współpracowały straże ogniowe. Mimo pozostawienia bowiem na miejscu pożaru straży wybuchał zwykle następnego dnia w sąsiedniej nieruchomości nowy pożar, co stwierdzono w toku obecnych dochodzeń. Ogółem zaaresztowano dotychczas 63 osoby. Udowodniono 103 wypadki podpaleń, ofiarą których padły 262 nieruchomości.

Dziś — ostatni czas

na wpłacenie raty Pożyczki Narodowej

Dziś w poniedziałek, dnia 5 lutego upływa termin wpłacenia 5-tej raty Pożyczki Narodowej. Niewątpliwie tak jak dotychczas pośpieszą wszyscy do okienek kasowych, aby ratę wpłacić w terminie. Jak wiadomo, w myśl warunków pożyczki, ktoby nie wpłacił wszystkich rat w terminie, straciłby całkowitą kwotę już wpłaconą, która w tym wypadku przypada na rzecz Skarbu Państwa, żadne zaś obligacje w związku z tem nie będą wydane. W interesie własnym zatem wszyscy subskrybenci winni pośpieszyć do okienek kasowych, aby nie stracić już wpłaconych sum.

Trzeba stwierdzić, że ogół subskrybentów rozumie swój interes a jednocześnie obowiązek społeczny dopełnienia przyjętych na siebie warunków subskrypcji i raty wpłacą w terminie.

Jakie i kiedy płacimy podatki w lutym?

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu lutym b. r. płatne są następujące podatki:

1) *do 15 lutego* — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1934 w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w miesiącu styczniu 1934 r., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przemysłowe I—V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2) *do 15 lutego* — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu styczniu 1934 r.

3) *do 28 lutego* — podatek od nieruchomości za IV kwartał 1933 r., podatek od lokali oraz podatek od placów budowlanych za I kwartał 1934 r.

4) *do 5 lutego* — podatek od energji elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w czasie od 16—31 stycznia 1934 r.; *do 20 lutego* — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15-tu dni lutego b. r.

5) *podatek dochodowy* od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w terminie do *dni 7* po dokonaniu potrącenia podatku.

Ponadto płatne są w lutym 1934 r. zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Dodatek mieszkaniowy dla nauczycieli szkół powszechn. obowiązuje nadal

Wobec nieścisłych informacyj o dodatku mieszkaniowym dla nauczycieli szkół powszechnych, wyjaśniamy na podstawie informacyj, uzyskanych z najbardziej miarodajnych źródeł, iż obowiązek gmin dostarczania mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych, względnie wypłacania im dodatku mieszkaniowego w razie niedostarczenia mieszkania, wynika z postanowień *ustawy z 1922 r.* o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych, znowelizowanej *rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z r. 1930.*

Ponieważ nowa ustawa uposażeniowa nie reguluje sprawy dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli, przeto ustawa z 1922 r. obowiązuje *w dalszym ciągu* i jeśli nauczyciel szkoły powszechnej nie otrzymał mieszkania, dostawać będzie *nadal dodatek mieszkaniowy* w wysokości i na zasadach dotychczas obowiązujących.

Ze świata

W *Białogrodzie* toczą się konferencje między 4 ministrami państw bałkańskich, które prawdopodobnie doprowadzą niebawem do zawarcia paktu.

W śledztwie o pożar na francuskim okręcie „Georges Phillipart" oskarżono 13 osób.

W Madrycie w lokalu redakcji tygodnika faszystowskiego „Phalange Espaniol" nastąpił wybuch bomby. 5-ciu współpracowników pisma odniosło rany.

Władze niemieckie przesłały berlińskiemu korespondentowi szwedzkiej agencji telegraficznej nakaz opuszczenia granic Rzeszy w ciągu 15 dni.

W Bukareszcie dały się odczuć dość silne wstrząsy podziemne. Strat żadnych niema.

Włoska rada ministrów uchwaliła emisję 3½ procentowej pożyczki wewnętrznej.

W Kantonie Tessin (włoska część Szwajcarji) rozwinął się ostatnio silny ruch faszystowski, kierowany przez płk. Fonjallaz'a.

Prezydjum policji politycznej w Monachjum wyznaczyło nagrodę 1000 marek za ujęcie sprawców zamachu rewolwerowego na pałac kardynała Faulhabera.

Attache Wojskowy niemiecki w Warszawie gen. Schindler został mianowany generałem dywizji.

„Ere Nouvelle" zamieszcza artykuł deput. Raude p. t. „Gdynia 1933".

W Buenos Aires w nurtach rzeki La Plata utopił się bezrobotny emigrant polski Stanisław Zamulski w wieku 29 lat.

Dziesięć tysięcy szoferów taksówek nowojorskich zastrajkowało, domagając się zwrotu sumy 2 miljonów dolarów, pobranych w formie dodatkowych opłat do podatku.

Dr. Zajick oskarżony o kradzież 7 miljonów koron czeskich, zasądzony został na 4 i pół lat więzienia.

Społeczeństwo pomorskie

wobec uchwalenia nowej Konstytucji

Depesze do Pana Wojewody Pomorskiego

„Zebrani rolnicy na Kursie Rolniczym w Mirachowie, p. Kartuzy, wyrażają radość z powodu ustalenia nowej Konstytucji, śpieszymy złożyć Ci Dostojny Włodarzu Ziemi Pomorskiej wyrazy najgłębszego hołdu".

„Niżej podpisane organizacje P. W. i W. F. powiatu chełmińskiego składają Ci Dostojny Włodarzu Ziemi Pomorskiej wyrazy najgłębszego hołdu i radości z okazji uchwalenia Konstytucji zarazem wyrażają gotowość zgodnej współpracy nad dalszą budową Mocarstwowej Polski w myśl haseł tejże Konstytucji i wskazań Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego".

Pow. Zarząd Federacji, Związek Oficerów Rezerwy, Związek Podoficerów, Związek Rezerwistów, Związek Powstańców i Wojaków O. K. 8., Związek Strzelecki, męski i żeński, Związek Weteranów Powstań Narodowych, Związek Inwalidów Wojennych, Legjon Młodych, Sokół, Straż Pożarna, Kol. Przyjaciół Strzelca".

* * *

„Zebranie rady powiatowej Związku Straży Pożarnych powiatu morskiego składa Panu Wojewodzie wyrazy głębokiej czci i stojąc u boku jego, oświadcza, iż dla Mocarnej Polski idzie cały nasz wysiłek i trud. Jednocześnie wyrażamy naszą radość z uchwalenia przez znakomitą większość Sejmu nowej Konstytucji, która zapewni budowę Polski na zdrowych i silnych podstawach".

(—) Bolduan, przewodniczący Związku Oddz. Powiatowego.

* * *

„Z okazji uchwalenia przez Sejm nowej Konstytucji Rzeczypospolitej zebrani członkowie Koła BBWR w Grabowie powiatu kościerskiego śpieszymy złożyć Ci Dostojny Włodarzu Ziemi Pomorskiej wyrazy najgłębszego hołdu i przywiązania".

(—) Józef Freze, prezes. (—) Franciszek Osowski, sekretarz.

* * *

„Członkowie Ogniska K. P. W. Kack Wielki zebrani na uroczystym obchodzie, zorganizowanym z racji uchwalenia nowej Konstytucji w dniu 26 stycznia 1934 wyrażają uczucia, które zapłonęły w naszych sercach wielką radością i zapewniają, że w pracy nie ustaną na chwilę dla dobra społeczeństwa i ojczyzny. A zwłaszcza tu, gdzie o parę kroków sąsiaduje z nami Prusak, wróg odwieczny i nieomal codziennie napotyka się na mowę germańską. Ten moment, to otoczenie daje nam otuchy, że w trosce o promienną i wielką przyszłość Ojczyzny stać będą wiernie na straży tych szczytnych haseł, jakie ideologja Wodza Narodu, Budowniczego Polski, Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego i Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, wniosła do podstaw nowej ery Najjaśniejszej Rzeczypospolitej".

Za Zarząd Ogniska K. P. W.: (—) Adamski, prezes. (—) Gapski, sekretarz.

* * *

„Koło Związku Podoficerów Rezerwy R. P. w Kartuzach na Walnem Zebraniu w dniu 28 stycznia 1934 r. zaszczyconem obecnością Pana Starosty Powiatowego Kartuskiego Jerzego Czarnockiego, Prezesa Powiatowego Federacji oraz Komendanta Obwodowego W. F. i P. W. Pana Porucznika Zachariasiewicza uchwaliło zgodnie wyrazić JWPanu Wojewodzie Pomorskiemu Stefanowi Kirtiklisowi serdeczne podziękowanie za dotychczasową opiekę roztaczaną nad Związkami na terenie Pomorza oraz zapewnienie, że członkowie Koła Związku Podoficerów Rez. R. P. w Kartuzach będą nadal pracować w myśl idei I Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej".

Za Zarząd Koła: (—) T. Okroi, prezes. (—) Bielicki, komendant. (—) Żurawski, skarbnik. (—) Burczyk, sekretarz. (—) A. Tabernacki, ref. oświatowy.

Swiecie w dniu imienin Pana Prezydenta Rzplitej

Uroczysta akademja z udziałem Pana Wojewody Pomorskiego

Świecie godnie uczciło dzień imienin Pana Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego. Liczne chorągwie, powiewające z gmachów urzędowych jak i domów prywatnych, były zewnętrznym wyrazem święta.

Rano ks. dr. Dunajski odprawił uroczystą mszę św. w auli gimnazjum, którą wysłuchali licznie zebrani przedstawiciele władz i społeczeństwa. Następnie, w godzinach przedpołudniowych odbyły się uroczystości w poszczególnych szkołach miejscowych.

Wieczorem, w apartamentach Rady Powiatowej, z inicjatywy Pow. Zarządu Kół Przyjaciół Związku Strzeleckiego, odbył się uroczysty raut-akademja, przy nader licznym udziale gości z wszelkich sfer obywatelskich miasta i powiatu. Akademję zaszczycił swą obecnością włodarz ziemi pomorskiej p. Wojewoda Kirtiklis.

Program akademji wypełniły: słowo wstępne p. rektora Zatorskiego, produkcje orkiestry gimnazjalnej, pod batutą p. Graczyka, deklamacja ślicznie wypowiedziana przez p. naucz. Kosibiankę; solo na fortepanie wykonane z artyzmem przez p. Lipińską, oraz wykład okolicznościowy p. dr. Brzeskiego.

Po akademji rozpoczęła się miła zabawa towarzyska, przy dźwiękach orkiestry wojskowej, 65 pp. sz

W kolekturze Kaftala

padają stale

największe wygrane

Tam padł pierwszy miljon!

Spieszcie po losy do I-tej klasy 29-ej loterji

do szczęśliwej kolektury

9562

W. KAFTAL i Ska

BYDGOSZCZ, Jagiellońska 2.

Centrala Katowice.

Ciągnienie odbędzie się już dnia 16 lutego b. r.

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotnie. P.K.O. 304.761.

Kaftal to synonim szczęścia!

Walne zebranie filomatów pomorskich

obradować będzie w Chełmnie we środę

Walne zebranie Związku Filomatów Pomorskich t. z. odbędzie się w środę, 7 lutego 1934 o godz. 16 w Chełmnie w sali posiedzeń Magistratu, z następującym porządkiem obrad: 1) zagajenie, 2) odczytanie protokółu z ostatniego walnego zebrania, 3) referat sędziego Jana Karnowskiego z Chojnic na temat: „Towarzystwo Tomasza Zana w Chełmnie od 1901 — 1920", 4) sprawozdanie zarządu: a) sekretarza, b) skarbnika, c) komisji rewizyjnej; 5) wybór nowego zarządu, 6) wybór sądu honorowego; 7) wolne wnioski, 8) zamknięcie.

Szanownych Filomatów uprasza o liczny udział Zarząd Związku Filomatów Pomorskich.

O godz. 15 tegoż dnia i w tym samym lokalu odbędzie się zebranie walne Tow. Pomocy Naukowej.

Ponowne posiedzenie Rady Miejskiej w Gniewie

Wybór członków Zarządu Miasta

W ub. sobotę odbyło się drugie posiedzenie Rady Miejskiej w Gniewie. Po zagajeniu posiedzenia przez burmistrza p. Czerwińskiego, który zaapelował do pp. radnych, ażeby dobro miasta jedynie mieli na oku, przystąpiono do wyboru członków zarządu miejskiego, oraz poszczególnych komisyj.

Na przewodniczącego na czas wyborów powołano p. naczelnika Goca.

Pp. radni, którym w razie powtórzenia się wyników z poprzedniego posiedzenia groziło utracenie mandatów i rozpisanie nowych wyborów, tym razem okazali większą skłonność do zgody.

Doszło do kompromisu, rezultatem którego na wiceburmistrza jednogłośnie został wybrany przedstawiciel obozu prorządowego p. *Hildebrandt*, znany działacz na niwie społecznej, pozatem w skład zarządu miejskiego weszli: p. *Juljan Jakusz-Gostomski*, p. *Wize* i p. *Tetzlaff*.

Przebieg zebrania tym razem był bardzo spokojny. P. Ludwik i p. Kozłowski, po otrzymaniu dotkliwej nauczki od miejscowego społeczeństwa na pierwszem posiedzeniu Rady Miejskiej, zachowywali się spokojnie.

Udział harcerstwa w kongresie wychowania moralnego

W pracach przygotowawczych do 6-go kongresu międzynarodowego wychowania moralnego, który odbyć ma się w Polsce w roku bieżącym, bierze czynny udział delegacja Związku Harcerstwa Polskiego.

W szczególności harcerstwo współpracuje z komisjami: koedukacji, wychowania, pracy, oraz z komisją młodzieży, jako czynnika porozumienia międzynarodowego.

Stałą delegatką na kongres z ramienia naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego jest wiceprzewodnicząca Związku p. Helena Śliwowska.

Napad na kopalnię z powodu dymu

San Mateo (Peru), mieszkańcy w liczbie około 500 napadli na kopalnię „Tamboraqeu", leżącą w pobliżu wymienionej miejscowości, gdzie zdemolowali zabudowania i instalacje fabryczne, wyrządzając szkody na przeszło dwa miljony pezów. Wezwany na pomoc oddział wojska stoczył z napastnikami prawdziwą walkę, w której zginęło 5 osób, a 12 odniosło ciężkie rany. Przyczyną napadu na kopalnię było nieuwzględnienie ustawicznych reklamacyj mieszkańców, którzy od długiego czasu skarżyli się na szkody, jakie im wyrządza dym, wydobywający się z kominów fabrycznych rzeczonej kopalni.

O czem każdy wiedzieć powinien?

— Coś okropnego! Co ja najlepszego zrobiłem! To nie do darowania! Jestem zgubiony! — wrzeszczał Stanisław wchodząc do mieszkania.

— Czego ty ryczysz, co się stało? — zapytał przerażony brat jego Józef.

— Idjota jestem, gapa! Miałem w ręku szczęście i wypuściłem! Ja oszaleję! — krzyczał w dalszym ciągu Stanisław.

— Mów wyraźnie, co jest? Czyś ty naprawdę nie dostał bzika. O cóż to idzie?

— A więc słuchaj! W poprzedniej loterji miałem numer, na który nic nie wygrałem, no i...

— No i w następnej loterji nie wziąłeś tego numeru, przerwał Józef. Domyślam się z twej rozpaczy, że padła nań teraz większa wygrana. Słusznie zostałeś ukarany: kijem tego, kto nie pilnuje swego numeru.

— Masz rację Józiu i wal mię kijem, co tylko wlezie. A ja już zawsze będę się trzymał jednego numeru

W KOLEKTURZE P. BILLERTA W TORUNIU PRZY RYNKU NOWOMIEJSKIM

Związek Strzelecki w Podgórzu w hołdzie Panu Prezydentowi

W dniu 1 lutego br. oddział Zw. S. w Podgórzu uczcił Imieniny Pana Prezydenta Rzplitej uroczystą akademją. W krótkiej prelekcji prezes Władysław Kobędza przedstawił zebranym życiorys Dostojnego Solenizanta, poczem wygłoszono szereg okolicznościowych deklamacyj.

W związku z niedawną uchwaloną nową Konstytucją omówiono jej znaczenie dla Państwa oraz zasługi Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego dla jej powstania.

Wkońcu uchwalono wysłać depesze do Pana Prezydenta, Marszałka Piłsudskiego i Wojewody Kirtiklisa z wyrazami czci i hołdu oraz szczerej radości członków Z. S. z okazji przemiany ustroju polskiego.

Kolejarze z Kartuz

do p. Wojewody Pomorskiego

P. Wojewoda otrzymał depeszę, następującej treści:

„Zgromadzeni w dniu 23 stycznia 1934 roku pracownicy kolejowi st. Kartuzy, członkowie Kolej. Przysposobienia Wojskowego na walnem rocznem zebraniu Ogniska Kolejowego P. W. składają J. Wielmożnemu Panu Wojewodzie szczere wyrazy czci i przywiązania, oraz oświadczają, iż w zrozumieniu zadań obywatelskich i w wykonaniu idei KPW. wiernie stoją na straży Pomorza i polskiego morza jako że z wytrwałością oddani są służbie KPW. dla dobra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Przed wyborami do izb rzemieślniczych

Rozporządzenia rozpisującego wybory do izb rzemieślniczych należy się spodziewać w końcu bieżącego miesiąca. Natomiast regulamin wyborczy dla wszystkich 17-tu izb rzemieślniczych ukaże się już w dniach najbliższych.

W tych dniach odbył się, zwołany przez Związek Izb Rzemieślniczych, pierwszy zjazd delegatów izb rzemieślniczych, na którym dyrektor Związku poseł Idzikowski wygłosił programowy referat, charakteryzujący nowe zasady prawa rzemieślniczego oraz cele i zadania samorządu rzemieślniczego.

Ich „wychowankowie"

W Zakopanem przeprowadzono kilka rewizyj i aresztowań wśród młodych „narodowców" w związku z namalowaniem czarnych krzyżów na plakatach, donoszących o uchwaleniu nowej Konstytucji.

* * *

We Wrześni zapadł wyrok przeciw członkowi Związku Młodych Narodowców Schererowi, skazujący go na pół roku więzienia za burdy i napaści.

Polskie papierosy na rynku włoskim

Włoski państwowy monopol tytoniowy wydał komunikat, w którym ogłasza o wprowadzeniu do publicznej sprzedaży polskich papierosów, a mianowicie gatunku „Nil" w pudełkach metalowych po cenie 50 centymów za sztukę, a więc 10 lirów za pudełko i gatunku „Egipskie Specjalne" po cenie 35 centimów za sztukę, czyli 7 lirów za pudełko.

12)

Dla Pani Domu

Elektryczność w gospodarstwie domowem

I.

Jak duże ma znaczenie zastosowanie elektryczności w gospodarstwie domowem — najlepiej oceniła zagranica, zwłaszcza na Zachodzie, jak np. w Szwajcarji, Szwecji, Holandji, Niemczech, — gdzie nie tylko duże miasta, ale i mniejsze, a nawet wieś korzysta w najszerszym zakresie (90 proc.) z dobrodziejstw elektryfikacji.

U nas, w Polsce, zbyt mało jednak są rozpowszechnione urządzenia elektryczne, prawdopodobnie ze względu na wysokie koszta i słabe uświadomienie gospodyni. Należy więc przedewszystkiem dążyć do obniżenia i kosztów zużycia prądu i cen wszelkiego sprzętu służącego do tego celu, a przez to szeroki ogół będzie mógł korzystać w całej pełni nie tylko ze światła elektrycznego, ale z całego szeregu pomocniczych sprzętów domowych. Obecnie często Pani domu ze względów oszczędnościowych zmuszona jest obywać się bez pomocy służby — wykonywanie różnych prac domowych pochłania masę czasu; pracy swej mogłaby każda ogromnie ulżyć — gdyby stosowała elektryczność w zakresie szerszym. N. p. w kuchni przy stosowaniu elektrycznych naczyń osiąga się zupełną czystość: brak kurzu, sadzy, popiołu i swędów powstających podczas procesu spalania się węgla. Pozatem odpada całkowicie trud związany z rozpaleniem płyty, przynoszeniem węgla, wynoszeniem popiołu itd. Na kuchence elektrycznej gotuje się jak na każdej innej w zwykłych naczyniach. Nagrzewa się ją przez przyłączenie do kontaktu normalnej instalacji elektrycznej. Również i piecyk do pieczenia, przeważnie na 2 blachy, — ze względu na małe zużycie prądu a łatwość zastosowania — oddać może bardzo wielką przysługę. Dla osób słabych pieczenie w takim piecyku — nie przedstawia trudu — nie męczy żar, swąd nie dławi.

Również dla zaoszczędzenia czasu i pracy fizycznej pani domu służy motorek elektryczny używany przy licznych pracach w kuchni jak: zwymanie naczyń, siekanie mięsa i jarzyn i t. p., mielenie kawy i maku i t. p., tarciu chrzanu, kartofli, krajanie chleba, wędlin, czyszczeniu rondli, garnków noży i t. p. Również przy zastosowaniu elektrycznej pralki może się odbywać w bardzo ułatwiony sposób pranie bielizny, którą następnie można prasować żelazkiem elektrycznem: daje to oszczędność sił, czasu i wyjątkową czystość.

Nieocenione usługi w kuchni oddaje lodówka zasilana prądem elektrycznym — *zaletą jej jest gotowość działania każdej chwili po włączeniu prądu*, — pracuje bez hałasu i nie wydziela odoru. *Jest przytem higjeniczna.* Lód dostarczany do miast pochodzi często z brudnych sadzawek, rzek i jezior. Do przewietrzania pomieszczeń wilgotnych wzgl. usuwania zepsutego powietrza i wyziewów spalania służy wentylator elektryczny — działający sprawniej od wentylatorów kominowych i niezależnie od humorów pogody. Poza sprzętami kuchennemi cała masa różnych aparatów może być użyta w pokojach mieszkalnych, jak np. odkurzacz elektryczny, tak ułatwiający i skracający proces sprzątania: usuwa pył z dywanów, mebli miękkich, ubrań — nie rozpraszając go w powietrze, co nieuniknione jest przy odkurzaniu różnych przedmiotów za pomocą ściereczki wzgl. ręcznego trzepania dywanów — kiedy, ten pył wiruje w powietrzu, i osiada wszędzie, i wdychany jest do płuc i powoduje konieczność ponownej walki z nim. Wielką usługę w mieszkaniu oddają aparaty wydzielające ciepło: różnego rodzaju grzejniki, które przez natychmiastowe działanie, niewymagające zachodu, czystość, przenośność — pozwalają na zaoszczędzenie czasu, uniezależniając od kuchni, służby; przy chorych wymagających stałej opieki, przy dzieciach — zwłaszcza w nocy — są niezastąpione. Niekoniecznem jest posiadanie specjalnej maszynki do kawy lub herbaty, — zastosowanie specjalnego drutu grzejnikowego przez zanurzenie go do zwykłej szklanki z wodą czy innym płynem — w ciągu 3 minut zagotuje zawartość tej szklanki. — Bardzo miłe wyposażenie jadalni stanowią prócz maszynek do kawy i herbaty oraz grzejników — specjalne odgrzewacze zapobiegające wystyganiu potraw.

Wszystkie te aparaty zużywają minimalną ilość prądu, umilają życie i swem łatwem zastosowaniem i swym estetycznym wyglądem. Kosztowniejszem jest użycie piecyków, kominków i reflektorów elektrycznych do ogrzewania mieszkania, jednak gdy chodzi o przejściowe ogrzewanie w miejscach niezaopatrzonych dostatecznie w zwykłe piece — elektryczne piecyki oddają wielkie usługi, jak również specjalne podnóżki ogrzewające. Wreszcie bardzo pożądanem uzupełnieniem gospodarstwa pani domu jest suszarka do włosów, aparat do grzania karbówek i poduszka elektryczna: nie potrzeba ani specjalnych flaszek czy baniek napełnionych ciepłą wodą, ani innego rodzaju gorących okładów, wymagających wszelkih zabiegów, — poduszka elektryczna ogrzewa każdej chwili jak cierpiącego tak i pościel przed ułożeniem się w łóżku. *Znanem jest również już bardzo licznym rzeszom dobrodziejstwo lamp kwarcowych, promieni ultrafioletowych, sollux — któremi się naświetla z bardzo dodatnim wynikiem wszelkie schorzenia, jak niedomogi płuc, „angielskiej choroby" etc.* Są to jednak przyrządy mało dostępne dla naszych domów.

Dla zaznajomienia z dobrodziejstwem elektryczności w gospodarstwie domowem i z działalnością różnorodnych aparatów — staraniem Związku Pań Domu w Toruniu odbędzie się w lutym b. r. tydzień pokazu p. t. „Elektryczność na usługach Pani Domu", zorganizowany przez Pomorską elektrownię „Gródek". Z pewnością uzyskają uznanie Pań domu aparaty elektryczne, zaś z chwilą wprowadzenia t. zw. taryfy blokowej — znacznie obniżającej koszt korzystania z prądu dla celów gospodarczych — nastąpi szerokie ich zastosowanie. Dążmy więc do tego by spowodować wprowadzenie w naszem grodzie taryfy blokowej.

Na zakończenie dodam kilka rad:

1. Przy kupnie jakiegokolwiek aparatu elektr. należy sprawdzić, czy jest przystosowanym do sieci, do której będzie przyłączony. (prąd stały czy zmienny, oraz jakie napięcie w woltach).
2. Sznury połączeniowe winno się chronić przed ocieraniem o ostre kanty. Uszkodzony sznur należy odnowić, aby uniknąć zwarcia.
3. Wyciągając wtyczkę z kontaktu należy ujmować za wtyczkę, nie za sznur.
4. Sznurów doprowadzających prąd nie należy kłaść na piece lub przedmioty ogrzewane, — niszczą się szybko.
5. Przyrządów elektr. nie wolno w celu umycia ich wkładać do wody — ulegają łatwo zepsuciu. Zewnątrz czyści się je szmatką wełnianą, wewnątrz dowolnie wodą.
6. Przyrządów bez potrzeby nie należy trzymać pod prądem, by nie marnować prądu i nie spowodować przedwczesnego przepalenia aparatu.

Rady dotyczące odpowiedniego obchodzenia się z elektrycznością, dla uniknięcia niebezpiecznych wypadków — będą udzielane na wymienionym pokazie elektrycznym.

Marja Turska.

Ubezpieczenie służby domowej
według nowej ustawy

Przed wejściem w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznem, t. j. przed 1. I. 34 r., służba domowa w województwie pomorskiem, poznańskiem i śląskiem podlegała ubezpieczeniu na wypadek choroby w Kasach Chorych i ubezpieczeniu emerytalnem w Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

Opłacanie składek było dosyć uciążliwe, ponieważ każde składki opłacało się gdzieindziej i w inny sposób. Pozatem Kasy Chorych pobierały jeszcze przy regulowaniu rachunków za ubezpieczonych opłatę na fundusz pracy. Według ustawy opłaty w Kasie Chorych pokrywał częściowo pracodawca, częściowo pracobiorca, a mianowicie pierwszy $^3/_5$, drugi $^2/_5$ opłaty, zaś emerytalne obliczone według tabeli pracodawca i pracobiorca opłacał po połowie, tak samo jak i składki na fundusz pracy.

Obecna ustawa ubezpieczeniowa z dn. 28. III. 1933 r. (Dz. U. Rz. Nr. 54 poz. 396) nie zmienia zasadniczo zasad ubezpieczeniowych — pozostają one nadal. Zmienia natomiast wysokość tych opłat, podział ich między pracodawców i pracobiorców oraz sposób ich ściągania. Art. 2 wyżej wspomnianej ustawy głosi, że obowiązkowi ubezpieczenia podlegają osoby bez różnicy płci i wieku, pozostając w stosunku pracy najemnej lub w stosunku służbowym, a więc i służba domowa. Art. zaś 1-szy w stosunku do służby domowej, głosi, że podlegają ona ubezpieczeniu *na wypadek choroby i macierzyństwa* oraz na wypadek niezdolności do zarobkowania, lub śmierci osoby ubezpieczonej wskutek wszelkich innych przyczyn. Składki ubezpieczeniowe na wypadek choroby wynoszą według nowej ustawy 5% od zarobku osoby ubezpieczonej, którą to sumę opłaca pracodawca i pracobiorca po połowie, zaś składki za ubezpieczenie emerytalne wynoszą 5,2% zarobku pracownika, ze składki za ubezpieczenie emerytalne 3,3% przypada na pracownika. Oprócz tego dolicza się składkę na fundusz pracy, której sposób podziału i wysokość pozostaje bez zmiany. Ustawa, o której mowa, tworzy na całym terenie Państwa ubezpieczalnie społeczne z dotychczas istniejących Kas Chorych, które będą dokonywały wymiaru składek ze wszystkich ubezpieczeń i tam składki będzie się uiszczać.

Ubezpieczalnie Społeczne, a więc Kasy Chorych obecne, będą też udzielały wszelkich świadczeń, a więc leczenia w wypadku choroby oraz będą wypłacać renty emerytalne. Widzimy więc, że nowa ustawa łączy wszystkie ubezpieczenia w jednej instytucji, t. j. w Ubezpieczalni Społecznej.

Według art. 219 ustawy ubezpieczeniowej za opłaty w całości składek odpowiedzialny jest pracodawca.

Do wyżej wymienionej ustawy wyszło rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej (dn. 28. XII. 1933 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 103 poz. 818), że zgłoszenia winny być dokonane na przepisowych formularzach, których dostarcza Ubezpieczalnia, po cenach przez nią ustalonych.

Każde zgłoszenie powinno być podpisane przez pracodawcę, który powinien zaznajomić z jego treścią pracownika, pracownik zaś również umieszcza na zgłoszeniu swój podpis (w razie gdy jest analfabetą, podpisuje inna upoważniona osoba).

Pracownik również sam może zgłosić swe przystąpienie do pracy, jednakże takie zgłoszenie nie zwalnia pracodawcy od złożenia zgłoszenia. Właściwa pod względem terytorjalnym jest Ubezpieczalnia Społeczna, w którym okręgu znajduje się miejsce zatrudnienia ubezpieczonego. Pracodawca obowiązany jest zgłaszać wszelkie zmiany zarówno co do osoby zatrudnionej, jak i zmiany wysokości zarobków. *Składki przewidziane w ustawie płatne są łącznie za wszystkie rodzaje ubezpieczeń co miesiąc zdołu, najpóźniej do dnia 10 następnego miesiąca.* Obowiązek opłaty składek jest niezależny od ustalenia ich wysokości przez ubezpieczalnię, od jej wezwania płatniczego lub prawomocności jej orzeczeń. Za zwłokę pobierane będą odsetki. *Ubezpieczalnie społeczne będą na skutek zgłaszania wydawały legitymacje dla pracowników, w których będą odnotowywane zmiany miejsca zatrudnienia.* Pracodawcy, zatrudniający pracowników w dniu wejścia w życie ustawy, t. j. w dniu 1. I. 1934 r., obowiązani są dokonać zgłoszeń przewidzianych w rozporządzeniu w ciągu dni 14-tu, t. j. do dnia 15. I. 1934 r. w sposób, jaki byłby właściwy według przepisów nowego rozporządzenia (t. j. na nowych formularzach) i tak jak gdyby pracownicy na nowo rozpoczęli pracę u tych pracodawców. *Termin ten został ostatnio przedłużony do 1 lutego rb.*

Pietraszewska.

Gdy króluje karnawał
Wskazania kosmetyczne

Jakkolwiek w życiu codziennem powinniśmy dbać o racjonalną pielęgnację naszej urody, to w okresie karnawału pomyśleć nam wolno o tem, jak ukryć niedociągnięcia swej urody, jak zamaskować defekty skórne, jak podkreślić walory swej urody, jednem słowem, jak zrobić się piękną. Doniedawna nie sprawiało to znacznej trudności dla pań balujących. Przecież szereg instytutów piękności stało do dyspozycji pani, chcącej się upiększyć. Dziś, kiedy trzeba liczyć się z każdym groszem, niejedna z pań medytuje nad tem, jakby to najtaniej, a jednak umiejętnie „upiększyć się" samemu. Powszechnie wiadomo, że w silnie oświetlonej sali balowej niejedna piękność naturalna niknie, wobec sztucznie upiększonych pań, umiejących dyskretnie ukryć, co brzydkie, a podkreślić, co piękne. Zastanówmy się więc przez chwilę jak postąpić, by wyglądać pięknie.

Na wstępie zdradzę, że trzeba być dobrze wypoczętą, żeby dobrze wyglądać. Każda z nas wie dobrze, że zdrowy sen krzepi nasze siły i daje nam dobre samopoczucie i dobry wygląd To też nie należy zapominać o tem i godzinę lub dwie w dzień zabawy wypoczywać. Wszelkie zachody około naszej garderoby należy oczywiście załatwić wcześniej, nie zostawiać na ostatnią chwilę wykończenie różnych drobiazgów. Na sam koniec możemy zostawić uczesanie i manicure. Przed ułożeniem się na wypoczynek uporządkujemy sobie brwi, gdyż brwi zwężone, względnie o kształcie łukowatym lub trójkątnym, zależnie od typu twarzy, dają twarzy większą wyrazistość. Również należy brwi przyciemnić, bądź to ołówkiem, bądź to henną, gdyż w ten sposób zdobędziemy większą wyrazistość oka. Naturalnie nie należy w niczem przesadzać. *Z punktu widzenia higjenicznego nie powinno się barwić rzęs, gdyż nieuniknione jest by jakaś cząsteczka barwika, choćby niewinnego tuszu, nie dostała się do oka i nie stała się przyczyną zapalenia spojówek oka. Przystępując do natłuszczenia skóry twarzy, szyi i ramion* należy się dokładnie umyć wodą i mydłem delikatnem, wodą ciepłą lub zimną, zależnie od przyzwyczajenia, jednakże gorącą wodą z następowym zimnym tuszem przy skórze wybitnie tłustej, a przy skórze normalnej lub mieszanej wodą letnią. Skórę osuszać trzeba ręcznikiem miękkim, a po wysuszeniu jej wcierać w skórę twarzy, (nie zapominając również i skóry szyji i ramion) krem tłusty odżywczy np. hormonowy, czy radjoaktywny, czy witaminowy, czy jakikolwiek inny krem odżywczy, *byleby był świeży i nie zjełczały.* Kremy odżywcze ulegają łatwo rozkładowi, zepsuciu, a stwierdzić to można węchem lub z wyglądu. *Krem taki drażni skórę i może stać się przyczyną zapalenia skóry.* Krem odżywczy wcieramy w skórę ruchem muskającym i pozostawiając go przez 15 min. ścieramy go delikatnie wacikiem lub bibułką specjalną do twarzy i stosujemy na twarz 10—15 kompresów gorących, zależnie od tego czy mamy skórę tłustą, czy mieszaną, lub stosujemy okłady naprzemian, to jest naprzemian kompres ciepły lub zimny, przy skórze suchej lub wrażliwej. Teraz zawiązujemy świeżo uczesaną główkę w siateczkę i wypoczywamy. Najlepiej jest położyć się do łóżka, choćby na czas krótki i wypoczywać z zamkniętemi powiekami w pokoju z zasłoniętemi oknami, aby oko nasze mogło w zupełności wypocząć. Po takim wypoczynku dopiero przystępujemy do właściwego upiększenia się, to jest do nakładania różu na policzki. Wacikiem wcieramy w skórę krem tłusty lub beztłuszczowy, jaki zwykliśmy używać pod puder i nakładamy odrobinę różu, który rozcieramy wacikiem nasiąkniętym kremem. (Róż higjeniczny, spreparowany z barwników roślinnych może być w postaci proszku czy w postaci galaretki, beztłuszczowy). Róż rozcieramy równomiernie na policzkach w kierunku od nosa do małżowin usznych, nie zapominając jednocześnie lekko zaróżowić płatki uszne, jak i czoło i podbródek. *Nie należy jednakże przejaskrawić policzków, o ile lica są nieco wystające.* Trzeba dbać o to, by miejsca zaróżowione łagodnie zlewały się z skórą, właściwą danemu osobnikowi. Należy unikać ostrych granic; powinniśmy starać naśladować rumieńce naturalne. Skoro nie udaje nam się odrazu dobrze róż nałożyć, wtedy radzę wszystko zmyć wodą ciepłą i od nowa rozpocząć upiększanie, gdyż poprawki nie dają oczekiwanego skutku, a tylko zbytecznie zabierają czas. Teraz twarz lekko przypudrowujemy pudrem o odpowiedniem odcieniu. Puder powinniśmy nakładać li tylko wacikiem, gdyż puszki są wysoce niehigjeniczne. Wacik, każdorazowo możemy po zużyciu wyrzucić, a puszek trudno oczyścić czy wydesynfekować.

Usta należy pociągnąć tym samym różem co policzki, a podczas zabawy tylko poprawić ołówkiem do warg.

Jak widzimy, technika upiększania wcale nie jest taka trudna. Należy mieć tylko odrobinę poczucia piękna i estetyki, a sztuka upiększenia uda się każdej z nas.

Dr. J. S.

KRONIKA

wtorek 6 lutego

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek Agaty
Wtorek Tytusa

— **Nocny dyżur Aptek.** Od dnia 1 bm. do dnia 8 bm. dyżuruje apteka „pod Lwem", Rynek Nowomiejski; na Bydgoskiem Przedmieściu apteka „św. Anny" ul. Mickiewicza; na Mokrem apteka „pod Łabędziem", ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN.

MARS — Wyrok życia.
ŚWIATOWID — Brat diabła.
PALACE — Mumja.
LIRA — Urwis z Hiszpanji.

TEATR NARODOWY
W TORUNIU
Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

We wtorek, dnia 6 bm. o godz. 20-tej
Tani wtorek
„NA... Kochaj się... GO"
Rewja w 16 obrazach (2 częściach)
Ceny najniższe od 0.25 do 1.45 zł.

W środę, dnia 7. bm. o godz. 20-tej
Tania środa
Ostatni raz
„JEJ TANCERZ"
Komedja w 3 akt. Armanda i Bousquet'a
Ceny najniższe od 0.25 do 1.45 zł

W czwartek, dnia 8. bm. o godz. 20-tej
„AUTOMAT HUMORU"
Rewja w 16 obrazach (2 częściach)
Ceny zniżone

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Polecamy restauracje i Kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancing.

Kantorowicz — Szeroka 18 — Bar i restauracja najlepsza i najtańsza.

Restauracja „Satyr", Łazienna 13. Pierwszorzędna kuchnia — Dancing.

Śniadalnia. Probiernia win — Grześkowiak daw. Dammann i Kordes, St. Rynek 33.

Najlepsza okazja kupna:

B. Hozakowski ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza i najtańsza **Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.**

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i bandażysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16. Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Schwenkgrub — Radjo, ul. Łazienna 17 Aparaty — części.

B. Wilamowski, Żeglarska 24. — Tanio — Bielizna — Galanterja — Trykotaże.

Biurowe przybory — papeterja — Fr. Więcek. Mostowa 38. Oprawa książek i obrazów.

Zawiadamiam, że od dnia 4 do 11 lutego
otwarto
Wystawę Kilimów Glinianskich
w Strzelnicy — Toruń. 9668
Dogodne warunki w spłatach!!

Z miasta

— **Z Polskiego Czerwonego Krzyża.** Dnia 11 lutego o godz. 12-toj w południe odbędzie się Walne Zgromaszenie Członków Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Toruniu (w sali obrad Rady Miejskiej m. Torunia) z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, 2) Wybór Prezydjum Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie z działalności za rok 1933, 4) Sprawozdanie kasowe i Komisji Rewizyjnej, 5) Wybór Członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i zastępców, 6) Wybór delegatów na Walne Zgromadzenie Okręgu, 7) Uchwalenie programu prac i preliminiarza budżetowego na rok 1934, 8) Wolne wnioski, na które zaprasza wszystkich członków Polskiego Czerwonego Krzyża Oddziału Toruńskiego. Zarząd.

— **Pokwitowanie.** Urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze Szkoły Podchorążych Artylerji złożyli w naszej Administracji zł. 6 na samolot challange'owy „Pomorze" i zł. 6 na popieranie szkolnictwa polskiego zagranicą.

— **Zakład radjotechniczny.** Znany od 7 lat na gruncie bydgoskim p. Gonczerzewicz przeniósł swój zakład do Torunia na ul. Mostową nr. 15, tuż obok hotelu p. Orłem. Znając firmę tą z fachowej i solidnej obsługi, polecamy nową placówkę naszym Szan. Czytelnikom.

— **Tow. Ogródków Działkowych im. kr. J. Sobieskiego w Toruniu.** W dniu 5 bm. o godz. 18 odbędzie się w lokalu „Wenecji" przy ul. Grudziądzkiej zebranie miesięczne, na które wszystkich członków zaprasza Zarząd. 9673

— **Związek Podoficerów Rezerwy.** W poniedziałek, dnia 5 bm. o godz. 19 odbędzie się wykład w lokalu p. Lewandowskiego przy ul. Kopernika 42. Przybycie wszystkich konieczne. Zarząd. 9680

— **Czyje dokumenty?** Dnia 31 ub. m. znaleziono torebkę damską z zawartością różnych dokumentów osobistych na nazwisko Przybylskiej z Torunia.

Obrońcy naszego mienia obradują

Ze zjazdu delegatów Straży Pożarnych powiatu toruńskiego

W ub. niedzielę obradowali w sali Sejmiku Powiatowego w Toruniu **delegaci Straży Pożarnych powiatu toruńskiego.**

Zebranie zagaił prezes zarządu powiatowego p. burmistrz **Kurzętkowski**, witając p. **starostę Rogowskiego** oraz przedstawicieli Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych p. **Frankenberga.**

Następnie inspektor okręgowy Straży Pożarnych p. **Roszczyk** przedstawił obecnym strukturę nowego ustroju strażackiego. Dotychczas poszczególne oddziały Straży Pożarnych znajdowały się w bardzo opłakanych warunkach finansowych, uniemożliwiających nieraz Oddziałom spełnienia ich obowiązków. Obecnie rząd, reorganizując Straż Pożarną w Polsce pomyślał i o stałych dla nich środkach materjalnych. Mianowicie opracowaną już nową ustawa przewduje, że wszystkie towarzystwa ubezpieczeniowe na terenie Rzeczypospolitej będą musiały wpłacać na Rzecz Strażactwa 4—5 proc. a w razie potrzeby i do 7 proc. ze swych składek ubezpieczeniowych.

Podkreślić należy, że obecnie, w wypadku nieszczęścia w czasie pożaru **ubezpieczeniu podlegają nietylko zawodowi strażacy oraz ich konie, ale również wszystkie te osoby i konie, które przygodnie wzięły udział w gaszeniu danego pożaru.**

Ustawa, opodatkowująca towarzystwa ubezpieczeniowe na rzecz Strażactwa pozwoli wreszcie zaopatrzyć wszystkie oddziały w niezbędny sprzęt, gdyż niedawno jeszcze notowano wypadki, że **jakiś oddział nie posiadał nawet... sikawki.**

Wspomniana ustawa wejdzie w życie przypuszczalnie 1-go października br.

Po tych wyczerpujących wyjaśnieniach p. insp. Roszczyka, przystąpiono do wyboru prezesa Rady Powiatowej, którym zosta. p. **starosta Rogowski.**

Zkolei wysłuchano sprawozdania członków ustępującego zarządu, udzielając im następnie absolutorjum.

Do nowego zarządu wybrano pp.: **nacz. Bernarda Rutkowskiego** — na prezesa, oraz **Nocha, Łęgowskiego, Olszewskiego, Wiśniewskiego, Lewandowskiego** i **inż. Piotrowskiego**, jako członków zarządu. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: **Pociol, Sowiński i Wierzchowski** oraz **Kurka i Janowski**, jako zastępcy.

Delegatami do Rady Okręgu zostali pp.: **starosta Rogowski**, jako prezes Rady Powiatowej, **nacz. Rutkowski**, jako prezes zarządu i **burmistrz Kurzętkowski.**

W wolnych wnioskach postanowiono wysłać **telegram hołdowniczy do Pana Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa.**

Na zakończenie p. **starosta Rogowski** podkreślił wielkie zasługi ustępującego prezesa p. **burm. Kurzętkowskiego** dla rozwoju Straży Ogniowych w powiecie toruńskim.

Przed opuszczeniem sali obrad zebrani wznieśli okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego oraz na pomyślność Strażactwa polskiego.

Wśród toruńskich miłośników znaczków pocztowych

Roczne walne zebranie Związku Filatelistów w Toruniu

W dniu 3 bm. w lokalu klubowym w hotelu „Polonja" odbyło się 11-te doroczne *walne zebranie Związku Filatelistów w Toruniu.* Zebranie zagaił prezes mec. *M. Niklewski.* Na przewodniczącego zaproszono notarjusza *Zarzęckiego* z Lubawy a na sekretarza p. *Krzyżanowskiego.* Następnie odczytano protokóły: z poprzedniego walnego zebrania i nadzwyczajnego walnego zebrania, które się odbyło z okazji II-giej wszechpolskiej wystawy filatelistycznej w Toruniu.

W sprawozdaniu zarządu prezes poruszył *rozwój filatelistyki i Związku w Toruniu.* Bibljoteka Związku posiada fachowe dzieła znawców filatelistyki p. Polańskiego, prof. Mirsteina i p. Piaskowskiego, wszystkie roczniki czasopism filatelistycznych i katalogi. Nawołując do współpracy, gdyż tylko wspólna praca wszystkich członków, należycie może doprowadzić do rozwoju Związku.

Ze sprawozdania skarbnika dowiadujemy się, że przychód w roku sprawozdawczym wynosił 2500 zł 34 gr, rozchód 897 zł 10 gr. Majątek Związku w znaczkach, przyborach filatelistycznych i wartość bibljoteki wynosi 5.506 zł 11 groszy. Zaległości członków wynoszą 43 zł 50 gr. Członków Związek liczy 64. Obrót wymiennych znaczków przedstawia wartość 786 zł 54 gr.

Po dyskusji, w której zabierali głos pp. Krzyżanowski, Witkowski, Kince i Filden, na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono absolutorjum ustępującemu Zarządowi.

Wybrany nowy zarząd ukonstytuował się następująco: prezes p. mec. *M. Niklewski*, wiceprezes dr. *Znaniecki* (Inowrocław), sekretarz p. *Gośrewiecki*, skarbnik p. *Batke*, członkowie pp.: *Freining i Kince*, kierownik wymiany p. *Krzyżanowski.* Komisja Rewizyjna pp.: radca *Witowski, Zarzycka* z Torunia i *Filden* z Bydgoszczy.

W wolnych wnioskach p. Krzyżanowski przedstawił sprawę utworzenia *sekcji numizmatyki*, p. Filden referował kwestję listy członków niewywiązujących się ze swoich zadań.

Wkońcu odbyła się wspólna towarzyska pogawędka.

Społeczeństwo toruńskie na samolot Challenge'owy

Dalsze ofiary

Komitet Miejski L. O. P. P. podaje do publicznej wiadomości, że dalsze ofiary na ufundowanie samolotu „Pomorze" na Międzynarodowe Zawody Samolotów Turystycznych, złożyli: pracownicy Państw. Rektyfikacji Spirytusowej 8,20 zł; pracownicy f-my M. S. Leiser 22,60 zł; Dyrekcja Dróg Wodnych 4 zł; kanonierzy i podoficerowie Komp. Łączn. 31 pułku art. lekkiej 21,31 zł; Zawodowa Szkoła Dokształcająca Nr. 2 3,80 zł; Sztab D. O. K. Nr. VIII 7,10 zł; redakcja „Słowa Pomorskiego" z okazji urządzonego przedstawienia 26,58 zł; p. Edmund Szymański 10 zł.

Powyższym ofiarodawcom Komitet Miejski L. O. P. P. wyraża jak najserdeczniejsze podziękowanie.

* * *

Ponadto znany toruński artysta-malarz prof. Eugenjusz Gos, nadesłał na ręce p. gen. Pasławskiego, prezesa Komitetu Wojewódzkiego LOPP. obraz własnego pendzla z nast. listem:

„Jaśnie Wielmożny Panie Generale! Dając wyraz szczerej radości z tak pomyślnych wczorajszych wieści o uchwaleniu Konstytucji — przesyłam na ręce Pana Generała skromny dar na cele Challenge'u 1934 r. obraz olejny „Kwiaty". Łączę wyrazy wysokiego poważania E. Gros. Toruń, 28 stycznia 1934 r."

Ze Związku Pań Domu

Po przerwie wakacyjnej Oddział Toruński wznowił od dnia 10 stycznia rb. swą działalność. Wypożyczalnia książek i pism, oraz poradnia gospodarcza — czynne są we środy od godz. 11—13, a pokaz robót i zebrania klubowe odbywają się w piątki od godz. 17—19 u p. Smoleńskiego przy ul. Szerokiej 39.

Walne zebranie Związku Pań Domu odbędzie się dnia 5 lutego o godz. 17-tej w sali książęcej Dworu Artusa.

Na porządku dziennym: 1) najbliższe zamierzenia Związku; 2) sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za 1933 r.; 3) sprawozdanie przewodniczącej za 1933 r.; 4) wybór nowej Komisji Rewizyjnej; 5) uzupełniające wybory do Zarządu.

Po zebraniu odbędzie się herbatka towarzyska dla członkiń i wprowadzonych gości.

J. G. W.

Toruń w blaskach karnawału

Ostatnie cztery dni upłynęły w Toruniu pod znakiem zabaw i bali. Dwa święta, dwa dni przedświąteczne, a w dodatku — krótko po „pierwszem" — słowem stuprocentowa konjunktura karnawałowa. Bawiono się więc w Toruniu wesoło, niefrasobliwie, na złość kryzysowi i na przekór wszystkim troskom szarej codzienności.

Do najbardziej udanych imprez sezonu należał niewątpliwie bal maskowy „Challenge", urządzony w ub. czwartek w salach „Dworu Artusa" przez Przysp. Wojskowe Kobiet. Duża frekwencja, dobrane towarzystwo, dwie dobrze zgrane orkiestry, obficie zaopatrzony bufet — wszystko to wpływa na wytworzenie się niezmiernie miłej atmosfery.

W sobotę, dnia 3 bm. również w „Dworze Artusa" mieli swój doroczny bal nasi granatowi żołnierze. Bal urządziła „Rodzina Policyjna". Liczny udział publiczności świadczył o sympatji, jaką cieszą się w społeczeństwie obrońcy naszego życia i mienia.

Tego samego dnia w Kasynie Garnizonowem odbył się wieczór z tańcami 63 pułku piechoty. I tu bawiono się ochoczo do białego rana przy dźwiękach nowoczesnych tang i foxów

Zresztą w każdej niemal sali balowej w mieście odbywała się jakaś zabawa, a z wyłuszczonych na wstępie względów przeważnie wszystkie się udały. Ludziska ubawili się „na umór" — będą mieli o czem wspominać, gdy przyjdą szare dni postu.

KINO **LIRA** KINO
Strumykowa 3
Największy komik świata! Król komików! Bije wszystkich dotychczasowych! EDDIE CANTOR w superfilmie, który zachwyci każdego
URWIS Z HISZPANJI
w otoczeniu 1000 najpiękniejszych i najzgrabniejszych dziewcząt świata. Szczyt komizmu! Śmiech do łez...
Bezkonkurencyjny nadprogram: Najpiękniejsza kreskówka kolorowa ARKA NOEGO
Początek o 5, 7, 9-tej W święta o 3, 5, 7, 9-tej

Święto „Rodziny Wojskowej"

W dniu 5 bm. Stowarzyszenie „Rodzina Wojskowa" obchodzi swoje doroczne święto.

Stowarzyszenie, którego akcja, zakrojona na szeroką skalę, obejmuje wychowanie obywatelskie, pracę kulturalno-oświatową, sport itd., jako jedno z najpiękniejszych swych zadań traktuje opiekę nad dzieckiem i pomoc w jego wychowaniu. Rozliczne przedszkola, kluby i ogródki dziecięce, rozsiane po całej Polsce, świadczą o intensywnej i stale rozwijającej się opiece nad młodem pokoleniem.

Koło R. W. Toruń z okazji Święta RW. dzień ten uczcił radością dziatwy i zorganizował bal kostjumowy dla naszych milusińskich. Bal odbył się dnia 4 bm. o godz. 3 pop. w salach Kasyna Garnizonowego, ul. Żeglarska 8. Atrakcje, doborowa orkiestra wojskowa, obficie zaopatrzony bufet stwarzały doskonałą okazję by przyczynić dzieciom uciechy i radości. Wstęp bezpłatny.

Reduta artystyczna

Już w sobotę, dnia 10 bm. największa atrakcja karnawałowa Reduta Artystyczna organizowana przez zespół naszego teatru przy pomocy i poparciu Komitetu Popierania Teatru. Piękne dekoracje, 3 orkiestry, tanie bufety, niespodzianki. Fotograf na miejscu. Karty wstępu po 4,40, łącznie z podatkiem już można zamawiać w kasie teatru.

Kupon
„Dnia Pomorskiego"
do kina „Mars"
upoważnia do nabycia
2 biletów ulgowych
w dniu 5 lutego 1934 r.
(Wyciąć i przedłożyć w kasie).

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Standarty:

Pszenica 748 g/l (127,1 f. h.)
Żyto 704 g/l (119,7 f. h.)
Owies 479 g/l (80 f. h.)
Jęczmień przemiałowy 673 g/l (114,1 f. h.)
Jęczmień pastewny 643 g/l (108,9 f. h.)

Żyto usposobienie: spokojne	14,50—14,75
Pszenica usposobienie: spokojne	18,00—18,50
Jęczmień browarowy	14,50—15,50
Jęczmień przem.	13,50—13,75
Owies	11,75—12,25
Mąka żytnia 65 proc wł. worka	21,50—22,50
Mąka żytnia 60 proc. wł. worka usposobienie: spokojne	
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka usposobienie: spokojne	30,50—32,00
Otręby żytnie	9,75—10,50
Otręby pszenne	10,25—10,75
Otręby pszenne grube	11,25—11,75
Rzepak	40,00—42,00
Rzepik zimowy	42,00—44,00
Peluszka	13,00—14,00
Groch Victoria	23,00—25,50
Groch Folgera	20,00—22,00
Koniczyna żółta, odłuszczona	90,00—100,00
Ziemniaki jadalne	
Makuch lniany	19,00—20,00
Makuch rzepakowy	15,50—16,50
Makuch słonecznikowy	18,50—19,50
Mak niebieski	48,00—52,00
Gorczyca	32,00—34,00
Siemię lniane	40,00—44,00
Wyka	13,00—14,00

Firma St. Szukalski, Bydgoszcz

notowała w ostatnich dniach za 100 kg — złotych

Koniczyna czerwona	140.00—210 00
„ biała	60 00—110.00
„ szwedzka	85.00—115.00
„ żółta w łuskach	40.00— 45,00
„ żółta odłuszczona	85.00—105.00
Przelot	100.00—125.00
Inkarnatka	80.00— 95.00
Rajgras angielski	55 00— 65.00
Tymotka	23.00— 28.00
Seradela	8.00— 10.00
Wyka latowa	12 00— 13.50
Peluszka	12.00— 13.50
Wiczka zimowa	30.00— 40 00
Groch Wiktorja	22.00— 26.00
Groch zielony	20.00— 24.00
Groch polny	15.00— 17.00
Rzepak	43.00— 48.00
Rzepik letni	42.00— 46.00
Siemie lniane	40.00— 45.00
Mak biały	60.00— 70 00
Mak niebieski	45.00— 52.00
Gorczyca	30.00— 34 00
Tatarka	16.00— 18.00
Łubin żółty	7.00— 8.00
Łubin niebieski	6.00— 7.00

Programy radjowe

PONIEDZIAŁEK, 5 LUTEGO.

Radjostacja Warszawska.

7.20 Muzyka poranna (płyty). 7,35 Dziennik por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,55 Chwilka gospodarstwa domowego. 12,05 Muzyka taneczna z płyt. 12,30 Wiadom. meteorologiczne. 12,33 J. S. Bach: Sonata skrzypcowa w wyk. J. Szigettiego (płyty). Wiadom. o eksporcie polskim. 15,30 Wiadom. gospodarcze. 15,40 Kronika harcerska. 15,45 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. 15,55 Utwory na altówkę i fortepian. Wyk.: J. Konopasek - Szaleska (fort.) i M. Szaleski (alt.). 16,20 Recital śpiewaczy A. Lenczewskiej - Sławińskiej (mezopran). Przy fort. prof. L. Urstein. 16,40 Lekcje jęz. franc. 16,55 Muzyka lekka w wyk ork. G. Dinicu (płyty). 17,10 „Historja sonaty fortepianowej". I-szy koncert cykliczny w wyk. B. Woytowicza, poprzedzony prelekcją dr. A. Simonówny. 17,50 „Skrzynka poczt.-roln." — omówi inż. W. Tarkowski. 18,00 Odczyt 18.45 Przemówienie okolicznościowe z okazji Święta Rodziny Wojskowej wiceprzewodn. J. Jakubowskiej. 19,25 Odczyt aktualny. 19,40 Wiadom. sport. 20,00 „Myśli wybrane". 20,05 „Marta" — opera komiczna w 5-ciu obrazach Fr. Flotowa. W przerwie ok. godz. 21,00 „Od anhellizmu do mocarstwowości" — wygł. p. C. Jellenta (Felj. liter.). 22,30 Muzyka tan. 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotn. i kom polic. 23,05—23,30 D. c. muzyki tan.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

20,05 **Kraków.** Transmisja z Teatru im. Słowackiego. „Marta" — opera komiczna w 5 aktach Flotowa z udziałem Ady Sari.

Najciekawsze audycje radjostacyj zagranicznych.

17,30 **Rzym.** Recital skrz. Jacquesa Thibaud.
19,30 **Sztokholm.** Koncert symf. z udziałem pianisty A. Borowskiego.
20,10 **Sztutgart (Frankfurt).** Koncert symf.
20,15 **Budapeszt.** Koncert symf. z udziałem Beli Bartoka.
20,45 **Wiedeń.** Koncert symf.
21,00 **Paryż (Radio Paris).** „Wielka księżna Gerolstein" — operetka Offenbacha.
21,40 **Hilversum.** „Faust" — opera Gounoda.
21,45 **Strasburg.** Recital fort. Marcela Ciampi.

—o—

WTOREK, 6 LUTEGO.

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna (płyty). 7,35 Dziennik por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,55 Chwilka gospodarstwa domowego. 12,05 Koncert zesp. salonowego A. Bukina. 15,40 „Dla znawców jazzu". Utwory w wyk. Karola Gibbone'a (fort.) z tow. ork. jazzowej (płyty).16,00 Muzyka o łabędziu (płyty). 16,25 „Skrzynka P. K. O." 16,40 „Kącik językowy" — prof. St. Słoński. 16,55 Koncert kameralny w wyk. kwintetu instrumentalnego Br. Szulca. Wyk.: Br. Szulc (waltornia), Al. Junowicz (flet), S. Snieckowski (obój), W. Jakóbczyk (klarnet) i J. Tobjasz (fagot). 17,50 Pogadanka (z cyklu nauczanie rolnictwa") pt. „Uprawa roślin na kursach im. Staszica" — wygł. p. St. Jankowski. 18,00 Transm. z Sierocińca im. Maraz. Piłsudskiego. 18,20 Odczyt. 18,40 „Skrzynka muzyczna", omówi dyr. T. Mazurkiewicz, kier. Wydz. Muz. P. R. 18,55 Muzyka lekka z płyt. Dostal: Najlepsze z najlepszych — wiązanka minionych przebojów. 19,05 Rozmaitości. 19,25 Feljeton aktualny. 19,40 Wiadom. sport. 20,00 „Myśli wybrane". 20,02 Koncert popul. w wykonaniu ork. symfonicznej P. R. pod dyrekcją J. Ozimińskiego z udz. E. Mossakowskiego (baryton). 21,00 „Uczta" — fragment z powieści Flauberta pt. „Salambo", przekład W. Rogowicza. (Kwadr. liter.). 21,15 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyrekcją St. Nawrota, M. Zimińska (piosenki). Akomp. A. Kitschman. 22,00 Śpiewy w wyk. kantora Rosenblatt'a (płyty). 22,15 Muzyka taneczna.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

15,55 **Katowice.** Koncert w wyk. prof. Juljana Lewingera (fort.).

18,20. „Dorobek rządów polskich na Śląsku w ciągu minionego dziesięciolecia", wygł. dr. Marjan Dworzański.

Najciekawsze audycje radjostacyj zagranicznych.

19 30 **Budapeszt.** „Królowa Saba" — opera Goldmarka.

19,35 **Wiedeń.** „Symfonja Faust" — Liszta.

20,00 **Sztokholm.** „Messa da Requiem" — Verdiego.

20,40 **Medjolan.** „Il paese dei Campianelli" — operetka Ranzata.

21,00 **Koenigswusterhausen.** „Symfonja pracy" — słuchow. muz. wg. poematu Nierentza muz. Windta.

21,30 **Daventry.** G. B. Shaw przed mikrofonem

W dniu 28 stycznia 1934 r. zmarł w Warszawie w 60 roku życia ś. p.

Antoni Wołk-Łaniewski

Profesor Państwowego Gimnazjum Humanistycznego.

Dnia 1 lutego 1921 r. powołany w charakterze profesora gimnazjalnego do tut. zakładu, poświęcił mu wszystkie swoje siły. Sumiennością, sprawiedliwością i stałą przychylnością zyskał sobie ogólny szacunek i miłość młodzieży.

Koledzy tracą w nim szczerego i umiłowanego Towarzysza pracy, który swoją głęboką wiedzą i niezwykłemi zaletami charakteru na zawsze zapisał się w ich pamięci.

Bydgoszcz, dnia 3 lutego 1934 r.

Dyrekcja i Rada Pedagogiczna Państw. Gimnazjum Humanist. w Bydgoszczy
Prof. Mazurkiewicz.

Pogrzeb odbył się w Warszawie 31 stycznia 1934 r. Nabożeństwo żałobne odbędzie się 5 lutego 1934 r. w Bydgoszczy w kościele farnym o godz. 8[30] rano. 9688

Dowiadujemy się, że osoby zainteresowane a nam nieprzychylnie usposobione,

rozsiewają kłamliwe wiadomości, iż firma nasza nosi wyraźny charakter niemiecki i opiera się na kapitale niemieckim.

Stwierdzamy niniejszem, że tego rodzaju informacje są w zupełności zmyślone i nie odpowiadają prawdzie, przyczem tendencyjność tych wieści jest aż nadto wyraźna.

Ostrzegamy przed rozpowszechnianiem tych i podobnych pogłosek, gdyż winnych pociągniemy bezwzględnie do odpowiedzialności sądowej.

Gbiorczyk i Ska

Spółka Akcyjna dla Budowy Ogrzewań Centralnych i Urządzeń Sanitarnych

9683 **Centrala w Poznaniu,** *ul. Zwierzyniecka 8*
Oddział w Gdyni, *ul. 10 Lutego 18, tel. 10-53*
Warszawa, *ul. Piusa XI, nr. 11*

W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 2172 wpisano dnia 6 października 1933 firmę Lejzer Rzeszewski w Bydgoszczy.

Właścicielem frmy jesit Lejzer Rzeszewski, kupiec z Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 12 stycznia 1934 r.

R. H. A. 2172.

Sąd Grodzki.

9690 117-8

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 285 wpisano dnia 6 października 1933 przy firmie St. Grabianowski i Ska Spółka Akcyjna w Katowicach oddział w Bydgoszczy, że oddział w Bydgoszczy zlikwidowano, oraz że prokura Łucjana Średzińskiego wygasła.

K. H. B. 285.

Bydgoszcz, dnia 16 grudnia 1933 r.

Sąd Grodzki.

9691 120-8

W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 2170 wpisano dnia 6 października 1933 r. firmę Otton Jerzy Neumann w Bydgoszczy.

Właścicielem firmy jest Otton Jerzy Neumann, kupiec z Bydgoszczy.

R. H. A. 2170.

Bydgoszcz, dnia 12 stycznia 1934 r.

Sąd Grodzki.

9694 123-8

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 297 wpisano dnia 6 października 1933 r. przy firmie „Robur" Strauss i tow. Spółka z ogr. por. w Bydgoszczy, że kierownikiem wybrano Bernarda Wrzesińskiego urzędnika bankowego z Bydgoszczy.

R. H. B. 297.

Bydgoszcz, dnia 16 grudnia 1933 r.

Sąd Grodzki.

9697 126-8

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 6 lutego 1934 o godz. 11 przedpoł. sprzedawać będę u ekspedytora Sadeckiego za gotówkę: większą ilość konfekcji, materjały i różne towary krótkie.

Bernard Linde
Komornik Sądu Grodzkiego.

78-34 9665

I. Ogłoszenie

Zarząd Kompanji Handlu Zamorskiego Sp. Akc. w Gdyni zawiadamia PP. Akcjonarjuszów, że

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszów

odbędzie się w dniu 1 marca 1934 r. o godzinie 17-tej, przy ul. Moniuszki 6 w Warszawie, z następującym porządkiem dziennym:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1933, sprawozdań Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
2. Powzięcie uchwały co do rachunku zysków i strat.
3. Pokwitowanie Władz Spółki z dokonanych czynności.
4. Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
5. Wnioski PP. Akcjonarjuszów (art. 57 Ustawy o Spółkach Akcyjnych). 9624

POWAZNE PRZEDSTAWICIELSTWO

na Łódź i woj. łódzkie poszukiwane. Wysoka gwarancja zapewniona. Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów należy kierować sub **P. A. T., Łódź,** Piotrkowska 106. (9663

PRZETARG.

Urząd Wojewódzki Wydział Komunikacyjno - Budowlany ogłasza przetarg na dokończenie i rozbudowę budynku państwowego przy ul. Krasińskiego w Toruniu oraz na postawienie garażu. Pełny tekst ogłoszenia zamieszczony jest w „Monitorze Polskim" Nr. 26 i w „Dzienniku Wojewódzkim" Nr 3.

9667 Zl. Nr. 34-IX

Kapelusze damskie

Duży wybór. Przyjmuję przeróbki. **Steinbach,** dawn. Słodowiczówna, Toruń, Szeroka 5. 8895

Wytwórnia trykotów
Sabiny Szeflerowej

Toruń, przeniesiona na ul. Mostową 9. (dom Dr. Tarnowskiego). 9530

Zakład złotniczo-zegarmistrzowski

przeniosłem na Stary Rynek 39, obok Baty

Kazimierz Bibik

9605 Toruń

Kino

dźwiękowe w powiatowem mieście do oddania. Zgłoszenia do Admin. „Dnia Grudziądzkiego" pod nr, 9602.

Przysposabiam do egzaminów, udzielam

LEKCYJ

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska. Sukiennicza 4. Toruń 7746

Mieszkanie

2 pokojowe z kuchnią od 15. II. do wynajęcia. Toruń, Wodociągowa 6. 9669

Neo-Silvikrin pomoże

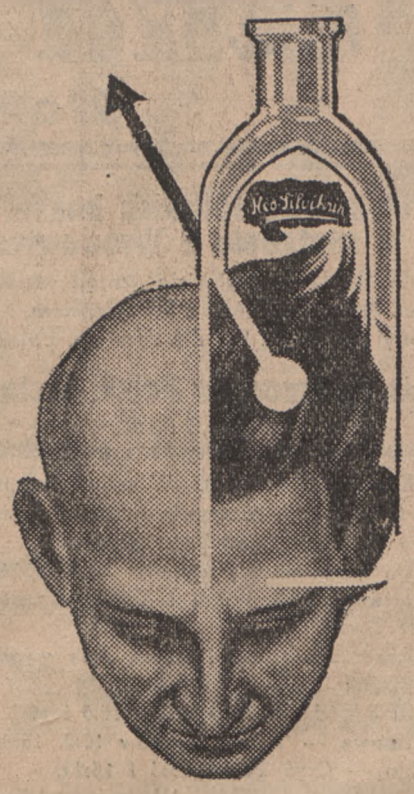

9673

Neo-Silvikrin-kuracja włosów:
przeciw łysinie, rzadkiemu porostowi włosów, tworzeniu się łupieżu i swędzeniu głowy.

Neo-Silvikrin-Fluid:
do codziennego pielęgnowania włosów. Utrzymuje włosy zdrowo, nadaje się szczególnie do ondulacji wodnej.

Neo-Silvikrin-Shampoon:
do mycia głowy. Preparat ten wzmacnia naskórek głowy i nadaje włosom bujność i połysk

Prosimy podać nam swój adres na niżej umieszczonym odcinku, wyślemy wtedy W. P. bezpłatnie dokładną broszurę wraz z próbką. 272

nazwisko: .....

ul. i nr. domu: .....

poczta: .....

Wyciąc i wysłać w zamkniętej kopercie, zaopatrzonej w znaczek pocztowy, do

Silvikrin, Gdańsk, Böttchergasse 23-27

Do akt K. m. 933/33. 9626

OBWIESZCZENIE.

o 2-gim publicznym przetargu nieruchomości miejskiej.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru I-go, urzędujący w Toruniu przy ul. Kościuszki pod Nr. 9 na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 9 kwietnia 1934 r. od godziny 11 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Toruniu, pokój Nr. 43 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości Toruń — Bydgoskie - Przedmieście k. 116 składającej się z domu mieszkalnego 3 piętr. zamieszkałego przez 8 lokatorów, pralni parterowej murowanej, parkanu murowanego i parkanu siatkowego oraz roli położonej w Toruniu przy ul. Koszarowej Nr. 37, powiecie toruńskim województwie pomorskiem zapisanej w Sądzie Grodzkim w Toruniu, Toruń — Bydgoskie - Przedmieście karta 116, obejmującej powierzchni 18 arów łącznie z placem pod budynki z podwórzem 12 arów, 77 m., 2 roli ornej nadającej się na uprawę kartofli i warzywa, która stanowi własność Piotra i Jadwigi Zarembów w Poznaniu, Przecznica 6.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej Toruń — Bydgoskie - Przedmieście karta 116, dnia 29 maja 1933 r.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Toruniu, Toruń — Bydgoskie Przedmieście karta 116.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 34,594,00.

Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 23.626,67, przyczem zaznacza się, że powyższa licytacja odbędzie się po raz 2-gi.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowiźnie w kwocie zł. 3.459,40 gr. albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości ¾ części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Toruń, dnia 31 stycznia 1934 r.

Komornik: (—) Kozak.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 248 wpisano dnia 10 października 1933 przy firmie Fabryka Artykułów Elektrotechnicznych Inż. St. Ciszewski i Ska. Spółka z ogr. poręką w Bydgoszczy, że Władysławie Ciszewskiej z Bydgoszczy udzielono prokury.

Zastępca kierownika Mieczysław Kutnicki ustąpił z dniem 20 czerwca 1933 r.

R. H. B. 248.

Sąd Grodzki.

9696 125-8

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 7 lutego 1934 r. o godz. 11 przedp. sprzedawać będę w Tivoli, Bydgoska 10-12 za gotówkę: pianino, bilard z kijami, 429 krzeseł ogrodowych, 60 stołów ogrodowych, stoły i fotele wiedeńskie, zegar, stoły restauracyjne, krzesła, bufet, chodniki, kieliszki, szklanki, firany i wiele innych przedmiotów.

Bernard Linde
Komornik Sądu Grodzkiego.

1964-33 9664

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W poniedziałek, dnia 5 lutego br. o godzinie 11-tej sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającemu w Grudziądzu przy Groblowej 19 różne narzędzia ślusarskie i mechaniczne o godzinie 12-tej przy Małogroblowej nr. 8 w pustem mieszkaniu większą ilość mebli i naczyń kuchennych.

W środę, dnia 7 lutego o godzinie 10-tej przy ul. Budkiewicza 16 u p. Herczyńskiego maszynę do pisania; o godzinie 10,30 przy ul. Wybickiego 36 u p. Garbaczewskiej różne meble; o godzinie 11-tej przy ulicy Wybickiego 39 maszynę rotacyjną i 2 pianina.

(—) Maćkowiak
Komornik Sądu Grodzkiego rew. IV
w Grudziądzu.

9678

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 8 bm. o godz. 10-tej przed poł. sprzedam za gotówkę najwięcej dającemu: 1500 ctr. kartofli w kopcach, oszacowanych na łączną sumę 1.000 zł.

Zbiórka licytantów u p. Wojciecha Smóla w Stawie.

Chełmża, dnia 1 lutego 1934 r.

(—) Gramowski
Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży.

Rep. 631-33 9662

OBWIESZCZENIE.

W sprawie upadłościowej co do majątku firmy Browar Wielkopolski Sp. z ogr. odp. w Bydgoszczy zwalnia się Kazimierza Kaczmarka kupca z Bydgoszczy, z obowiązków zarządcy upadłości a w miejsce jego mianuje się zarządcą upadłości dyrektora Banku Stanisława Zagórskiego z Bydgoszczy.

Bydgoszcz, dnia 27 stycznia 1934 r.

Sąd Grodzki.
Zl. Nr. 132-8

9700

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62 poz, 580), Urząd Skarbowy w Wejherowie podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 15 lutego 1934 r. o godz. 10-tej w majątku państwowym Warszkowo pow. morski, celem uregulowania zaległych należności różnych wierzycieli odbędzie się sprzedaż z licytacji za gotówkę najwięcej dającemu żywego i martwego inwentarza w majątku państwowym Warszkowo, oszacowanych na ogólną kwotę 8.044,50 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 15 lutego 1934 r. od godz. 9,30 do godz. 10-tej w majątku państwowym Warszkowo pow. morski.

Urząd Skarbowy.
Zlecenie 108

9684

W tutejszym rejestrze handlowym oddział A wpisano dnia 23 września pod nr. 2176 firmę, pod nazwą Jan Sozański Hurtownia kapeluszy damskich, przybory do stroju w Bydgoszczy. Właścicielem firmy jest kupiec Jan Sozański z Poznania.

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1934 r.

Sąd Grodzki.

R. H. A. 2176.
9698 127-8

W sprawie upadłościowej co do majątku firmy Browar Wielkopolski Sp. z o. odp. w Bydgoszczy, wyznacza się ogólne zebranie wierzycieli na dzień 13 lutego 1934 o godz. 11, w podpisanym Sądzie, pokój 4 z następującym przedmiotem obrad: wybór nowego zarządcy upadłości.

Bydgoszcz, dnia 27 stycznia 1934 r.

Sąd Grodzki.

9699 132-8

W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 2169 wpisano dnia 6 października 1933 r. firmę Stanisław T. Ruszkowski w Bydgoszczy.

Właścicielem firmy jest Stanisław Tyberjusz Ruszkowski, przemysłowiec z Bydgoszczy ul. Dworcowa 75.

Bydgoszcz, dnia 12 stycznia 1934 r.

IV R H A 2169.

Sąd Grodzki.

9689 116-8

W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 2186 wpisano dnia 6 października 1933 r. jawną spółkę handlową pod nazwą Ch. Rapaport i Sp. w Bydgoszczy. Upoważnieni do działania w imieniu firmy są Chana Łaja Rapaport z Bydgoszczy i Chaim Hersz Blattman z Warszawy ul. Twarda 43.

Spółka rozpoczęła swą działalność z dniem 1 stycznia 1934 r.

Bydgoszcz, dnia 10 stycznia 1934 r.

Sąd Grodzki.

9695 124-8

OGŁOSZENIE.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 202 przy firmie: Bałtycka Hurtownia Materjałów Budowlanych, Spółka z ograniczoną poręką w Gdyni, dnia 24 stycznia 1934 dopisano: Max Feldmann i Ide Lejba vel Leon Hufnagel ustąpili ze stanowiska kierownika spółki. Uchwałą zebrania wspólników z dnia 5 stycznia 1943 r. zmieniono § 6 umowy spółkowej co do przewodniczącego zgromadzenia oraz ustanowiono kierownikami spółki kupców Maxa Loewensteina, Salego Lewinsohna oraz Ernsta Leowensteina, wszystkich z Gdańska.

Sąd Grodzki w Gdyni.

9685 Zl. 109

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B pod nr. 22 wpisano przy firmie Juljus Musolff Towarzystwo z ogr. por. w Bydgoszczy, że kapitał zakładowy podwyższono do 200.000 złotych, oraz że prokura Hansa Bortiusa wygasła.

R. H. B. 22

Bydgoszcz, dnia 23 września 1933 r.

Sąd Grodzki.

9693 122-8

Otwarcie
Zakładu Radjotechnicznego
nastąpi dnia 5 lutego 1934 r. o godzinie 10-tej. 9672

Polecam Szan. Klienteli mój zakład, zapewniając skorą i fachową obsługę.

Z. Gonczerzewicz, Toruń,
ul. Mostowa 15 ul. Mostowa 15

UCHWAŁA.

W sprawie odroczenia wypłat z majątku firmy Wilhelm Sonnenberg, młyn parowy i tartak, hurtowny handel zboża i drzewa w Nowejwsi Wielkiej powiat bydgoski

Sąd Grodzki w Bydgoszczy dnia 30 grudnia 1933 roku postanowił:

I. Umarza się postępowanie zapobiegawcze wdrożone uchwałą tut. Sądu z dn. 8 maja 1933 r. co do majątku firmy Wilhelm Sonnenberg młyn parowy i tartak hurtowny handel drzewa i zboża w Nowejwsi Wielkiej pow. bydgoski.

II. Nakłada się koszty postępowania na dłużnika.

9692 Zl. 121-8

Wybielisz swą skórę

Cały Paryż nie przestaje mówić obecnie o rzekomym cudzie, polegającym na piękności świeżej, białej, nowej skóry. Nowy znakomity paryski Odżywczy Krem Tokalon, kolor biały (nie tłusty), zawiera świeży krem i oliwę połączone ze składnikami wybielającemi, ściągającemi i wzmacniającemi skórę. Wnika momentalnie do por, uśmierza rozdrażnione gruczoły, ściąga rozszerzone pory, rozpuszcza wągry, które same odpadają, udelikatnia i wybiela najbardziej szorstką, najciemniejszą cerę o 3 odcienie w ciągu 3-ch dni. Nadaje skórze nieopisaną świeżość i piękno — niemożliwe do osiągnięcia żadnym innym sposobem. Używaj codzień rano tego nowego Kremu Tokalon (kolor biały), a wynik nie da na siebie długo czekać.

Gratis. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie Luksusową Kasetkę Piękności, zawierającą Krem Tokalon (różowy i biały), oraz rozmaite odcienie Pudru Tokalon. Należy przesłać 70 groszy w znaczkach na zwrot przesyłki, opakowania i innych kosztów, do firmy Ontax, oddział 19-A Warszawa, ul. Traugutta 3.

Dla chorych na cukrzycę
keksy karlsbadzkie, chleb powietrzny (glutenowy), mąka glutenowa, biszkopty i t. d. poleca (9517
E. SZYMAŃSKI
Toruń, Szeroka 42, tel. 27

ZOBACZ „KIERMASZ"
Toruń, Szczytna, narożnik Szerokiej, tysiące artykułów za bezcen 8796

Bieliźniarka
specjalistka z Warszawy przeprowadziła się w Bydgoszczy z ul. Kościuszki 10, na ul. Gdańską nr. 85, m. 4. Ceny zniżone o 30 procent. Poleca się M. Pisarska. 9687

Poszukuję
4 do 5 pokojowego mieszkania w śródmieściu lub na Bydgoskiem Przedmieściu. Oferty pod nr. 2302 do „Dnia Pom." Toruń.

Ogier
uznany przez Wojewódzką Komisję Kwalifik. — Czas krycia klaczy od godziny 11—14-tej. 9639
Paszki-Dąbrowka

Ubikacje
jasne 10×11 i 10×6 mtr. do wydzierżawienia. 9650
Grudziądz, Toruńska 25

Okazyjna dzierżawa
Od zaraz do objęcia, ogród warzywny, sad z parkiem z oranżerje z inspektami i domem mieszkalnym. — Kaueja wymagana. — Poważne zgłoszenia przyjmuje Mieczkowski, maj. Niedźwiedź, p. Wąbrzeźno

Do 25 proc. CENY ZNIŻONE
na lichtarze szklane i metalowe, porcelanę, garnki kamienne, fajans, komplety do kompotu i ciasta i t. d. poleca 9517
E. SZYMAŃSKI
Toruń, Szewska 12, narożnik Chełmińskiej, 2-gi skład Stary Rynek 11.

Umeblowany
pokój ewentualnie z utrzymaniem do wynajęcia. Grudziądz, Trynkowa 14, m. 3. 9677

Zgubiono
2½ metra tiulu żółtego oraz torebkę wyszywaną koralikami złotemi, pomiędzy ul. Mickiewicza a Konopnickiej 13. Znalezione przedmioty za wynagrodzeniem proszę zwrócić pod adresem Irena Felicka, Toruń, Mickiewicza 102, 9674

Pomarańcze
dla chorych 25% zniżki
słodkie soczyste 40 gr
winogrona ½ kg 1.60 „
cytryny duże 10 „
banany od 30 „
chleb świętojański, jabłka i t. p. poleca (9670
E. SZYMAŃSKI
Toruń, Szeroka 42, tel. 27

Place
budowlane Czerwonego Krzyża — Wilczak. Korzystne raty. Zgłoszenia Bydgoszcz, Kołłątaja 10, m. 3. 9686

Radosna Szkoła
poszukuje od zaraz, rutynowanej Niemki dla kompletu dzieci od lat 5 do 8. Zgłosz. Gdynia, ul. Podjazdowa 7. 9681

Unieważniam
zagubiony dnia 27. I. 1934 r. bilet okresowy P. K. P. nr. 9349 na nazwisko Bandera Konstanty. 9682

Stajnię
Poszukuje się w Toruniu stajnię na 6—10 koni z podwórzem ewent. z mieszkaniem. Oferty do Redakcji „Dnia Pomorskiego" Toruń. 9679

5-pokojowe
mieszkanie do wynajęcia od zaraz. Grudziądz, Plac 23 Stycznia 2. 9676

Szkoła tańców
Najnowszych tańców po powrocie z Paryża wyucza Janina Werna. Kurs rozpocznie się 7 lutego, Toruń, Stary Rynek 16, I. p. nad firmą Seidler. 9671

Potrzebny
od zaraz borowy, energiczny, tylko z dobremi rekomendacjami. Majętność Grubno p. Chełmno. 9675

4 pokoje
z łazienką, służbowy, parter, Bydgoska zaraz wydzierżawię. Czynsz za rok. Oferty „Dzień Pom." Toruń. 9666

Willa
7 pokojowa w najlepszem położeniu do sprzedania lub do wynajęcia. Oferty pod „Willa" do Adm. Dnia Bydgoskiego, Bydgoszcz. 9645

Skórki
zajęcze, tchórze, kozie, cielęce, końskie, włosie końskie, kupuje **Kuntze Kittler Nast.** Skład Skór. Toruń, Żeglarska 21. 8988

Kupimy
50 beczek żelaznych **ocynkowanych** o pojemności 150, 200 i 250 litrów.
„HADEGA" — Toruń.
9342

DYWANY
Chodniki
Firanki
Narzutki
Duży wybór
Ceny reklamowe.
K. Steinbach, Toruń
Szeroka 5. 8895

9515
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
F. Łęgowski
Toruń
ul. Szeroka 39 I. p.
Wykonanie solidne eleganckie Krój.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 1. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok V

Wspaniały sukces polskiego narciarstwa

Br. Czech - mistrzem Czechosłowacji, St. Marusarz - wicemistrzem

Praga, 5. 2. (Pat). W sobotę, w Bańskiej Bystrzycy odbyła się **druga część kombinacji narciarskiej o mistrzostwo Czechosłowacji**, a mianowicie — **konkurs skoków.**

W zawodach startowali **najlepsi zawodnicy polscy, którzy uzyskali wspaniałe sukcesy**, zajmując w konkursie skoków **cztery pierwsze miejsca**, a w klasyfikacji łącznej do kombinacji — dwa pierwsze miejsca.

Na starcie zabrakło z powodu choroby, Bartona, czołowego narciarza czeskiego.

W kombinacji **tytuł mistrza Czechosłowacji zdobył Bronisław Czech — 449,30 pkt., wicemistrzem został Stan. Marusarz 424,80 pkt.** Dalsze miejsca zajęli: 3) Hromadka (Cz) — 306,10 pkt., 4) Izydor Łuszczek — 398,70 pkt., 5) Kandavy (Cz) — 387,70 pkt., 6) Zaiczek (Cz) — 379,80 pkt., 7) Simunek (Cz) — 379,20 pkt., 8) Marusarz Andrzej 375,10 pkt., 9) Feistauer (Cz) 374,05 pkt., 10) Hanus (Cz) 361,20 pkt.

Pozatem Orlewicz sklasyfikował się na 15 miejscu.

Konkurs skoków do kombinacji dał wyniki następujące:

1) Izydor Łuszczek skoki 55 i 54,5 mtr, 2) Marusarz St. 59 i 55 mtr, 3) Br. Czech 53 i 49,5 mtr, 4) Andrzej Marusarz 49 i 52 mtr, 6) Hanus 47 i 46,5 mtr, 6) Zaiczek 44 i 48,5 mtr.

Praga, 5. 2. (Pat). Wczoraj w niedzielę **Polacy odnieśli nowy triumf**, uzyskując mistrzostwo Czechosłowacji w **skokach narciarskich.**

Pierwsze miejsce zajął Stanisław Marusarz, zdobywając mistrzostwo. Wicemistrzem został również Polak **Łuszczek**, na trzeciem miejscu znalazł się trzeci z Polaków **Marusarz Andrzej.**

Pierwszy z Czechosłowaków Lukusz zajął dopiero czwarte miejsce.

Igrzyska słowiańskie

w jeździe szybkiej na lodzie

(m) W sobotę, na pięknym torze lodowym w Dolinie Szwajcarskiej odbywały się *zawody w jeździe figurowej pań i panów o mistrzostwo Polski i w ramach ogrzysk słowiańskich.*

Zawody zgromadziły na starcie *elitę zawodników polskich i czeskich.* Odbyła się tylko jazda szkolna, wykonanie figur obowiązkowych, zarówno dla pań jak i panów solistów. Program ćwiczeń obowiązkowych dla pań przewidywał: łuk, zwrot odwrotny, ósemka na jednej nodze, wężyk-trójka i wężyk-pętlica. Program dla panów: łuk, zwrot, ósemka na jednej nodze, wężyk-trójka odwrotna i pętlica w ósemkę.

W konkurencji pań pierwsze miejsce zajęła *Popowiczowa* (Katowice) przed Czeszką *Mkszową.* Obie zakwalifikowały się do finałowej rozgrywki w ramach igrzysk słowiańskich.

W konkurencji panów do finału igrzysk słowiańskich weszli trzej *Czesi: Koudelka, Grek i Heinz* oraz trzej Polacy: *Staniszewski, Iwasiewicz i Paweł Breslauer.*

Warszawa, 5. I. (PAT). W niedzielę na jeziorze Kamionkowskiem zakończone zostały *mistrzostwa słowiańskie w jeździe szybkiej na lodzie.* W zawodach tych, jak wiadomo, brali udział najlepsi zawodnicy Polski i Czechosłowacji. Zawody wykazały naogół *znaczną przewagę Polaków we wszystkich rozegranych konkurencjach.*

Świadczy o tem *suma punktów* zdobytych w łącznej punktacji wszystkich rozegranych biegów. Punktów tych *Polacy zdobyli 16*, Czechosłowacja tylko 8.

W dniu wczorajszym odbyły się następujące konkurencje z następującymi wynikami:

Bieg pań na 1000 metrów: pierwsze miejsce zajęła Lena 2,9,7 sek.; 2) Sutyńska 2,17; 3) Jabłońska 2,18; 4) Bergerowa (Czechosłowacja) 2,22 sek. Ponieważ jednak w punktacji mistrzostw słowiańskich brano pod uwagę tylko jedną zawodniczkę z każdego państwa, przeto w klasyfikacji do mistrzostw słowiańskich drugie miejsce w tym biegu zajęła Bergerowa, a w klasyfikacji mistrzostw Polski zgodnie z wynikami rzeczywistymi.

Druga konkurencja: *Bieg na 3.000 metrów:* pierwsze miejsce zajęła Lena 6,52,2; 2) Jabłońska 7,14; 3) Sutyńska 7,21,4; 4) Bergerowa (Czechosłowacja) 7,29,2. Punktacja dla mistrzostw słowiańskich jak wyżej.

W ogólnej klasyfikacji pań za wszystkie 4 rozegrane konkurencje *pierwsze miejsce i tytuł mistrzyni Polski zdobyła Lena*, mając 264,65 pkt., drugie Sutyńska, trzecie Jabłońska. W klasyfikacji mistrzostw słowiańskich *drugie miejsce zajęła* Bergerowa, mając 291,80 punktów.

Konkurencja panów: Bieg na 1500 metrów: pierwszy Kalbarczyk 2,38,3; 2) Turnowsky (Czechosłowacja) 2,40; Turnowsky jest mistrzem Czechosłowacji. Trzecie miejsce zajął Sołowjew (Czechosłowacja), czas 2,40,8; czwarte Dobrzyński, piąte Michalak. Dalsze miejsca zajęli Vinnicky (Czechosłowacja); 7) May (AZS. poznański); 8) Lisiecki (WTC).

Bieg na 10 km. panów. W tej konkurencji pobite zostały przez kilku zawodników *rekordy państwowe obu krajów.* Rekord czeski wynosił 19,38, polski 19,32. Pierwsze miejsce zajął *Dobrzyński* 19,4,2 sek., ustalając przez to nowy rekord polski, drugim był Kalbarczyk 19,16,6. Czas znacznie lepszy od dotychczasowego rekordu Polski. Trzecie miejsce zajął Sołowjew 19,33,4, przez to ustalił rekord Czechosłowacji, czwarte miejsce Michalak, piąte März, szóste Kamiński. Turnowsky w biegu tym zajął dopiero 11-te miejsce.

W łącznej klasyfikacji za wszystkie cztery konkurencje w ramach mistrzostw słowiańskich *pierwsze miejsce zdobył Kalbarczyk*, mając 219,15 punktów, drugie Dobrzyński 221,44 pkt., trzecie Sołowjew (Czechosłowacja) 223,87 pkt., czwarte Michalak 224,13, piąte Turnowsky 228,02, szóste Vinnicky, siódme Lisiecki.

W łącznej klasyfikacji do mistrzostw Polski *pierwsze miejsce i tytuł mistrza zdobył Kalbarczyk*, przed Dobrzyńskim, Michalakiem, Lisieckim i Dzięciołem. Suma punktów jak w mistrzostwach słowiańskich.

Tegoroczne zawody uwidoczniły *ogromny postęp polskich zawodników*, wzrastający nowy narybek i wzmożoną popularność jazdy szybkiej na lodzie.

150 zawodników reprezentujących 7 narodów

na międzynarodowych akademickich zawodach narciarskich w Rabce

W piątek rozpoczęły się w Rabce międzynarodowe akademickie mistrzostwa narciarskie Polski przy współudziale zawodników Norwegji, Łotwy, Estonji, Jugosławji i Polski. Ponad to przybyła reprezentacja studentów niemieckich oraz gdańskich.

Ogółem w zawodach startuje 150 zawodników, w tem — 36 zawodników i zawodniczek zagranicznych.

W pierwszym dniu zawodów odbył się bieg zjazdowy ze szczytu Maciejowej. Na metę zorganizowano kulig, dzięki temu zgromadziła się na mecie bardzo liczna publiczność.

Bieg zjazdowy miał charakter slalomu i stał na wysokim poziomie zarówno technicznym, jak i organizacyjnym. W konkurencji tej wzięło udział 54 zawodników. Pierwsze miejsce zajął St. Wojna (AZS Gdańsk) w czasie 1:05,5 sek., 2) M. Głodkiewicz (TTN Kraków) 1:09 sek., 3) L. Chlipalski (Sokół Lwów), 4) Hermanowicz (US Ryga); 5) Mussie (Lublana) 1:17,6 sek., 6) Wajkosz (Czarni Lwów), 7) J. Skotnica (AZS Cieszyn), 8) Mieszkowski (AZS Gdańsk), 9) Kozdrun (TTN Kraków), 10) Curuś Bachleda (Wisła Zakopane).

Najlepszy czas poza konkursem osiągnął Schindler Jan (Wisła Zakopane) 0:54 sek., mistrz Polski w slalomie.

Bokserzy gdańscy na toruńskim ringu

Gedanja (Gdańsk) — WKS Gryf (Toruń) 6:6

W dniu 4 bm. rozegrane zostały zawody bokserskie pomiędzy mistrzem Pomorza: „Gedanją" z Gdańska i WKS „Gryf" z Torunia. Zawody zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym 6:6.

Zawody rozpoczęto walką wewnętrzno-klubową w wadze lekkiej między Wyczyńskim i Iwańskim, które przyniosła zwycięstwo Wyczyńskiemu.

Właściwe zawody rozpoczęto w wadze muszej między Sierackim (G) i Zielińskim (T). Wygrywa bojowy technicznie Sieracki.

Waga kogucia: Zieliński (G) — Grabowski II (T). Wygrywa zdecydowanie na punkty Grabowski.

Waga piórkowa: Chmielecki (G) Serożyński (T) Wygrywa Serożyński, mający przewagę w trzech rundach.

Waga lekka: Hirsz (G) — Grabowski I (T). Walka nierozstrzygnięta.

Waga półśrednia: Gołębiowski (G) — Zacharek (T). Walka nierozstrzygnięta, krzywdząca Zacharka. Lekka przewaga Zacharka w trzech rundach.

Waga średnia: Neuman (G), mistrz Pomorza — Leszczyński (T). Widocznie niedysponowany Leszczyński dwa razy idzie na deski przez uderzenie w szczękę, pomimo tego zostaje i chce dalej walczyć, jednak sędzia przerywa walkę, przyznając zwycięstwo Neumanowi. Walka trwała jedną minutę.

Zakończono zawody walką towarzyską w wadze półciężkiej, pomiędzy Hanske (G) a Pyszczykowska (Goplanja, Inowrocław). Zwyciężył Hanske, który w pierwszej rundzie, kładzie Puszczykowskiego na deski. I tu jedna runda rozstrzygnęła walkę.

Sędzia na ringu p. Grabowski.

Zwycięstwo łódzkich bokserów w spotkaniu z Wrocławiem

W Łodzi odbył się międzymiastowy mecz bokserski Łódź z Wrocławiem, zakończony wynikiem 9:7 dla drużyny polskiej.

O mistrzostwo Polski w siatkówce pań

Słabe wyniki „Gryfa" toruńskiego

Kraków, 5. 1. (Pat). W sobotę, rozpoczęły się w Krakowie rozgrywki finałowe o mistrzostwo Polski w siatkówce kobiecej.

Do walki stanęły zespoły: HKS Łódź, AZS Warszawa, AZS Wilno i YMCA Kraków, — Gryf Toruń.

Rozegrane wczoraj mecze dały wyniki następujące:

HKS Łódź — AZS Wilno 15:5 i 15:3. AZS Warszawa — YMCA Kraków 15:2, 15:9. AZS Wilno — Gryf Toruń 15:5 i 15:12.

Kraków 5 2 (PAT). W drugim dniu zawodów o mistrzostwo Polski w siatkówce pań odbyły się następujące mecze: AZS (Warszawa) przeciwko AZS (Wilno). Wynik 2:0 dla warszawskiej drużyny. ŁKS (Łódź) — Gryf (Toruń) 2:0 (YMCA (Kraków) — AZS (Wilno) 2:0. Do finału doszli warszawski Akademicki Związek Sportowy i łódzki ŁKS. Zwyciężyła drużyna warszawska 2:1, zdobywając mistrzostwo w siatkówce pań. W meczu pocieszenia krakowska YMCA pokonała Gryf (Toruń) 2:0.

Bez rezultatu

Spotkanie hokejowe w Toruniu

W niedzielę w ogródkach Jordanowskich w Toruniu rozegrane zostały towarzyskie zawody hokeja na lodzie pomiędzy drużynami „ŁKS Łódź" a miejscowym TKSZ. Wynik spotkania był remisowy 0:0.

Goście górowali taktyką i szybkością jazdy; szczególniej wyróżniał się Król (lewy atak). Świetnie grająca obrona TKSZ i coraz lepszy bramkarz udaremniały doskonale przeprowadzone ataki i strzały na bramkę. Gra stała na wysokim poziomie. Sędzia p. Goncarewicz.

A. Z. S. Poznański — mistrzem w hokeju na lodzie

Lwów, 5. I. (PAT). Wczoraj przed południem w ramach rozgrywek hokejowych o mistrzostwo Polski odbył się mecz między drużynami AZS. (Poznań) i Legja (Warszawa). Zwyciężyli Poznańczycy w stosunku 1:0, w tercjach 0:0, 0:0, 1:0. Dzięki temu zwycięstwu drużyna poznańska uzyskała już 6 punktów, przesądzając tem losy mistrzostwa na swoją korzyść. Bez względu na dalsze wyniki, żadna z drużyn, biorących udział w rozgrywkach, nie może zdobyć tylu punktów.

Nowa porażka piłkarzy „Gedanji"

W ramach zawodów piłkarskich o mistrzostwo Wolnego Miasta odbył się dziś mecz między niemiecką drużyną V. F. B. z Królewca a Gedanją, zakończony nową porażką Gedanji w stosunku 4:1 (0:0). Gedanja grała ładnie, na wysokim poziomie, lecz jej atak nie miał wykończenia. Porażka ta spowodowała, że Gedanja spadła na jedną z końcowych pozycyj tabeli.

Czescy hokeiści w Zakopanem

Krynica, 5. II. (PAT). W dalszym ciągu turnieju hokejowego o puhar Krynickiego Towarzystwa Hokejowego drużyna czeska Slavia z Przerowa pokonała drużynę Sokoła z Zakopanego w stosunku 4:1 (2:0, 1:0, 1:0).

Klęska TKSZ w Grudziądzu

Drużyna hokejowa Sokoła zwycięża 7:1.

W Grudziądzu odbył się mecz hokejowy pomiędzy **TKSZ Toruń a Sokołem z Grudziądza.**

Mecz zakończył się zwycięstwem Sokoła w stosunku 7:1 (3:1, 2:0, 2:0).

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-łamowej . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście . . . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-łamowej . . . . . 15 fen.
" " " " " " 4-łamowej . . . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25, m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Jerzy Kruszewski, Tczew, Kościuszki 1.
Redaktor odpow. za Kościerzynę: Józef Tkaczyk, Kościerzyna, Wilsona 33.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Gazeta Gdańska" „Gazeta Morska", „Gazeta Mogileńska", „Dzień Bydgoski", „Dzień Grudziądzki", „Dzień Kujawski", „Dzień Kaszubski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:
w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2,32 gd przez gońca . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.